

2 Corĩtu norĩ

Paru hã, maparane ãma te te duré ĩrob'ui'érézê,
Corĩtu norĩ ma

Ībaihã wasu'uzé

Īmorĩ'rata na Paru hã te te Corĩtu norĩ ma rob'ui'éré parimhã, ma tō duré aimawĩ na tãma rob'ui'éré za'ra, ĩbaihã 're, dama ĩhãimana õ na. Rob'ui'éré hã ĩtēme wisi za'ra wamhã, ma tō tiwi tīrobzei'õ za'ra, tinhimi'ui'éré na hã ĩwasété na te te tãma nharĩ za'ra wa, Paru hã. Nima norĩ hã ma tō duré Paruhu ãma rosa'rata za'ra, sena na Zezusihi zadawa wasu'u'wa na 're ĩmorĩ õ na hã. Ma tō duré tãma nharĩ za'ra, ĩsazei'wa norĩ hã tiwasédé hã te te ĩ'manharĩ za'ra norĩ ma, te te rowairébé 'ru te. Taha wa, Paru hã tinhimi'ui'éré na ma tō asa sa'ētē tãma nharĩ za'ra, sada ĩhãimana za'ra norĩ ma. Ma tō duré tãma siwasu'u za'ra, Zezu Cristu hã sena na te te ĩtēme ĩsatōrĩ za'ra na hã. Ma tō duré wama rowasu'u za'ra, sena na Zezusihi nhirã zarina si 're ĩdanomro mono zém na hã, duré 're ĩwanomro mono zép tém na, Zezusihi nhimi'manharĩ wē zéb zarina.

1 ¹ Wa hã Paru, wa ãma aima rob'ui'éré za'ra wa'wa, Corĩtu na 'ri nho'õmo nhisi ãma, ĩwasu'uwē u 're asi'rã'õtõ aba mono norĩ ma, asiré. Uburé Ataza na danhipti'a nho'õmo nhisi ãma, 'Re ĩhãimana u'âsi mono nhib'a'uwē 're aihãimana za'ra wa'aba mono norĩ ma zama, wa ãma aima rob'ui'éré za'ra wa'wa. 'Re ĩhãimana u'âsi mono hã ma tō ĩpisutu, Cristu Zezusihi zadawa wasu'u'wa na ĩsada'wa para dama 're ĩhãimana mono da, daro mono bâ, te te sima ĩwēzéb uwaibaba.

Wano hã te duré ãma ĩzadawa wapto, uburé te aima ãma ĩrowasu'u za'ra wa'aba zém na hã, Timotiu na wano nhisi hã.

² Wamama ma, wa ai'ãma 're ĩmreme u'âsi za'ra wa'wa, 'Re ĩhãimana u'âsi mono ma, duré Wanhib'apito Zezu Cristuhu ma zama, ĩsimizawizé hã ai'ãma 're hãimana u'âsi za'ra wa'aba mono da, rowē u'âsi, ãma 're anomro aba mono da.

Paru hã, 'Re ĩhãimana u'âsi mono ãma ĩwatazé wasu'u

³ 'Re ĩhãimana u'âsi mono ãma si, 're wawata za'ra wa'aba mono za, Wanhib'apito Zezu Cristuhu mama ãma. Ta hã te wa'ãma 're siwamri u'âsi. Te duré te te 're wa'apawaptob u'âsi, wapē hã ĩ're wama 're simi'wara u'âsi mono da. ⁴ Wa hã, duré Timotiu, uburé

marĩ ĩpire hã wa te 're sépata mono wamhã, te za tô te te 're wapawapto, wapẽ ĩ're wama 're sa'wari mono da. Taha wa, wama waihu'u pese di oto duré, ĩsarina, wa te 're ĩdapawapto mono zéb da hã, wasine 're dapẽ'ẽ nhimi'wara mono da, marĩ ĩpire hã da te 're sépata za'ra mono wamhã. 'Re ĩhâimana u'âsi mono te te 're ĩwapawapto mono ne, wa za tô wa norĩ zama wa te 're dapawapto za'ra, dapẽ hã ĩ're dama 're simi'wara mono da apâ. ⁵ Wa norĩ hã Cristuhu zazei'wa 're wahâimana mono wa, wa wa te 're robzépata, ti'ab ré Cristu hã te te 're ĩrobzépata mono ne. ĩsine, wa te 're robzépata mono nherẽ, ta hã te za te te 're wapawapto u'âsi, wapẽ ĩ're wama 're sa'wari mono da, wato sina duré 're wahâimana u'âsi mono da. ⁶ Wa norĩ hã, Cristu, wa te dama 're sadawa wasu'u mono wa, te da te wama 're rob'manharĩ wasété u'âsi. Taha zarina, wa te 're robzépata mono nherẽ, wama 're rowẽ mono di. E marĩ wa. Wanhimiromhuri zarina 're ĩsaze za'ra wa'aba mono zéb zarina, 'Re ĩhâimana u'âsi mono te te 're asõ'reptu za'ra wa'aba mono wa, duré ĩsimipawaptozbéb zarina, aipẽ hã ĩ're aima 're simi'wara aba mono wa. Wa norĩ hã wa te 're robzépata mono wamhã, te tô 'Re ĩhâimana u'âsi mono hã te te 're wapawapto, wapẽ ĩ're wama 're sa'wari u'âsi mono da. Āne hã aima waihu'u pese za'ra wa'aba wa, te za 'rãwi asima 're ĩnharĩ za'ra wa'aba mo, āne: “Paru norĩ hã te te 're robzépata zahuré mono nherẽ, 'Re ĩhâimana u'âsi mono te te 're ĩpawapto u'âsi zahuré mono ne, te za duré te te 're wa'apawapto, wapẽ ĩ're wama 're simi'wara u'âsi mono da.” Āne te za 'rãwi asima 're ĩnharĩ za'ra wa'aba mo. Taha wa, wasine 're robzépata za'ra wa'aba mono wamhã, te za asiptete sina āma 're anomro aba mo, 'Re ĩhâimana u'âsi mono āma. Tawamhã, te te 're ĩwapawapto mono ne, te za tô 'Re ĩhâimana u'âsi mono hã te te 're aipawapto za'ra wa'wa, aipẽ ĩ're aima 're simi'wara aba mono da. ⁷ Āne na, wa tô wa te ai'āma 're rosa'rata u'âsi za'ra wa'wa, 're robzépata za'ra wa'aba mono nherẽ, 'Re ĩhâimana u'âsi mono za 're ĩrẽme za'ra wa'aba mono õ na hã. Taha wa, wasine 're robzépata za'ra wa'aba mono wamhã, tô sena te za duré 'Re ĩhâimana u'âsi mono hã te te 're aipawapto za'ra wa'wa, te te 're ĩwapawapto u'âsi mono ne, apâ 're aipẽ'ẽ nhimi'wara u'âsi aba mono da.

⁸ Wasisãnawã norĩ, wa duré wasima wẽ ni, wa te āma aipo're pu'u za'ra wa'aba da, Azi'a na danhipti'a nho'õmo nhisi āma wahâimana ré, rowasédé hã wazada ĩhâimanazém na hã. Tame, wa te robzépata za'ẽtẽ uptabi wa, wa tô aré wasina rosa'rata ni, sena na oto wadã'ã da newa. ⁹ Āne, wa tô wasina rosa'rata ni, 'rãwi: “Tô sena, wa za wadã'ã ni, romhutu na.” Tawamhã e marĩ da, ma tô āne hã wazada tiromhãiba bété. 'Rãwi wawaihu'u pese na 're wasi'madã'ã tã mono da, 'Re ĩhâimana u'âsi mono si, wa te 're

umnhasi pese mono da si, ma tô ãne hã wazada tiromhâiba. 'Re ãhâimana u'âsi mono si waihu'u pese di, te te 're ãda'ahâiwa'utu mono da hã. Duré tãma dawaihu'u pese di, te te 're ãda'ab'madâ'â mono da hã, rowasédé hã dazada 're hâimana mono wamhã. ¹⁰ Ta hã ma tô wanho'reptu tô, wadâ'ázém hawi, wa te wasina romnhimimnhasi uptabi nherê. Taha zarina, te za te te 're wanho'reptu duré, wazada 're ãromhâimana wasété mono zém hawi. Taha wa, wama umnhasi uptabi di, 'Re ãhâimana u'âsi mono hã te te 're ãwanho'reptui mono da hã. ¹¹ A norĩ wa'wa hã wa'ãma 're aimreme zusi aba mono zém na 're wapawaptob za'ra wa'aba mono wamhã, 'Re ãhâimana u'âsi mono hã te za te te 're aiwapari za'ra wa'wa, te te 're wanho'reptui u'âsi mono da. ãne wamhã, ãwê na si te za tô wama 're sôprub u'âsi. Taha zarina, te za tô da'ahã na ãma 're dawata za'ra, 'Re ãhâimana u'âsi mono ãma hã, ãwê na si wama 're sôprub u'âsi mono wa.

Paru hã datême morĩ tã da, te te ãma ãsaprĩzé wasu'u

¹² Ni'wam norĩ hã asiré 're hâimana za'ra wa'aba mono nherê, ma tô wahâimana nhipese na hã wa'ãma siwi tihi. Tane nherê, senai ô di ta hã. Wa norĩ hã 'rãwi wapê'ê na 're wasiwê'ô mono ô di. E marĩ wa. Marĩ hã wa te ai'ãma 're 'manharĩ za'ra wa'aba mono ô wa, 're wahâimana wê u'âsi mono wa. Pi'uriwi aiwi 're wahâimana za'ra wa'aba mono ô di. Marĩ ãwê si, wa tô wa te aima 're 'manharĩ za'ra wa'wa. Ti'ai ãma ãsazei'ô'wa norĩ nhimirowaihu'u pese zarina, 're wahâimana mono ô di. 'Re ãhâimana u'âsi mono nhimizawi pese zéb zarina si, wa ãne na hã 're wahâimana oto. ¹³⁻¹⁴ Wa te ãma aima ãrob'ui'ééré za'ra wa'aba zé hã e pire di, 're sôré za'ra wa'aba mono wamhã, duré ãma ãwaihu'u za'ra wa'aba da hã. Mare di. Aima wapu za'ra wa'aba di. E marĩ wa. Wazadawa nhipese na, marĩ na wa te ãma aima rob'ui'ééré za'ra wa'aba ô wa, aimawi na wa te ãma aima 're roti za'ra wa'aba mono ô wa duré. ãne na hã sena na 're ãwahâimana mono zé hã aima waihu'u pese za'ra wa'aba ô di. Tane nherê, wa tô wa te wasima 're aiwê za'ra wa'wa, nimahã na asiwi wawaihu'u pese za'ra wa'aba da, wazadawa nhipese ô na 're ãwahâimana mono na hã. Tawapsi te za Wanhib'apito Zezusi hã nimahã bâtã na apã we ãmorĩzéb ãma, wa'ãma atob'uzu za'ra wa'wa, wa norĩ hã za duré ai'ãma ãwatob'uzu za'ra wa'aba ne, tô taha bâtã na hã.

¹⁵⁻¹⁶ 'Re ãhâimana mono zém na, ãwêsãmri za'ra wa'aba newa, wa tô aré ãsima rowê, ã hawi Masédoniza na danhipti'a nho'ômo nhisi hawi, apã ãmorĩ wamhã, ãma atême ãmorĩ aba na, te sahu da duré. Masédoniza u we ãmorĩ 'rata wa, ãma atême ãmorĩ aba ne, duré ãma atême ãwisi aba da, te asabu na sahu za'ra wa'aba da, wa tô ãsima rowê aré. ãhã wamhã, te aré asiwi ãpawapto wa'wa, Zudeza

u ĩmorĩzéb da hã. Āne 'wa'âhã, aré maparane ĩnhimipawapto wẽ zé hã aima wa'aba hã, ĩnhimiromhuri na hã. **17** Tane nherẽ, âma atême ĩmorĩ aba zém na, te sahu õ di. Masédoniza hawi apã ĩmorĩ ré, âma atême ĩsipai waihu'u za'ra wa'aba õ di tô. Marĩ hã ĩma hâimana wa, wa tô ĩnhimirosa'rata na âma saprĩ, âma atême ĩmorĩ aba tô da a'â. Āne wa, ni'wam norĩ hã asiré 're ĩhâimana za'ra wa'aba mono norĩ hã ma tô ĩãma rosa'rata wasété za'ra, ĩzadawa nhipese na hã, ĩmreme hã tô senai õ newa. E ĩnhimirosa'rata na 'rãwi te ĩsiwi ro'wa'rutu wa, wa tô âne hã ĩsima pisutu, âma atême ĩmorĩ aba tô da hã. Mare di. E ĩsazei'õ'wa norĩ hã sima si 'rãwi te te 're ĩrosa'rata za'ra mono ne, wa tô âne hã ĩsima pisutu. Mare di. Āne wab õ di. ĩsazei'õ'wa norĩ hã marĩ na te te dama 're ropisutu za'ra mono wamhã, awa'awi te za te te dawĩ âma 're saprĩ za'ra, simirosa'rata na saprĩ pese wa, ta norĩ hã. ĩsimiropisutu na ropsi'ârĩ õ nherẽ, te za te te dama 're nharĩ za'ra, siwa'rãmi. E âne, 're ĩhâimana mono zé hã, wa hã. Mare di. Ānei õ di. **18** 'Re ĩhâimana u'âsi mono hã, dama umnhasi uptabi di. Niwamhã dama sadawa nhipese õ di. Ta hã ma tô ĩpisutu, te dama 're sadawa wasu'u mono da, sena na. Taha wa, wa hã nimahã na hã aima ĩzadawa nhipese za'ra wa'aba õ di. Te aima 're ĩrowasu'u za'ra wa'aba mono zé hã, taréi õ di. ĩnhimirosa'rata wapto na hã te âma 're saprĩ mono õ di. **19** Zezu Cristu hã bété, 'Re ĩhâimana u'âsi mono 'ra hã. Ta hã tinhimiroti ahã na te te âma 're azaprĩ mono õ di. Tô õhõ si ĩsimiroti hã te tãma 're hâimana. Tane duré, wa norĩ hã ĩsadawa wasu'u'wa norĩ hã, Sira hã duré Timotiu hã, tô ĩ'uwaibaba si, wa tô wa te aima 're wasu'u za'ra wa'wa. Ta norĩ me, wa tô wa te aima 're sadawa wasu'u za'ra wa'wa, Cristu hã. **20** 'Re ĩhâimana u'âsi mono, ĩwẽ na te te dama 're ĩ'aropisutu mono zé hã ahã uptabi nherẽ, ma tô Zezu Cristu hã pisutu, uburé te te dama âma 're ĩ'a'uwaimrami mono da hã. Taha wa, Zezusi hã wama umnhasi di oto, uburé te te wama âma 're ĩ'a'uwaimrami mono da hã. Wa norĩ hã wasiré ĩsazei'wa norĩ hã wasiré 're wasi'rã'õtõ mono wamhã, 'Re ĩhâimana u'âsi mono âma 're wawata za'ra mono wamhã, wa 're wamreme zusi, âne: "Tane tô." E marĩ te wasu'u, ã hã. Cristu, tô sena uburé marĩ na te te wama 're ĩ'a'uwaimrami mono zé, te wasu'u. Tane duré, wa norĩ hã ĩsadawa wasu'u'wa norĩ hã sena na, wa wa te aima 're rowasu'u za'ra wa'wa, ĩwasu'uwẽ wasu'u na hã. **21** 'Re ĩhâimana u'âsi mono hã ma tô te te 're wapawapto u'âsi za'ra, wanhiptete sina Cristuhu âma 're wahâimana za'ra mono da. A norĩ wa'aba zama, te duré te te 're aipawapto u'âsi za'ra wa'wa, asiptete sina âma 're anomro u'âsi aba mono da. 'Re ĩhâimana u'âsi mono hã ma tô wapisutu za'ra, ĩwasu'uwẽ na, wa te tãma 're romhuri za'ra mono da, wa norĩ hã. **22** Tipẽ'êzani hã ma tô duré te te wama 're anhomri,

wapě'ě 're, wama 're ihâimana za'ra mono da hã. E marĩ te tawamhã wama wasu'u za'ra, Ĩpě'ězani hã wapě'ě 're, 're ihâimana mono zé hã. 'Re ihâimana u'âsi mono nhib'a'uwě 're iwahâimana za'ra mono zé, te wama wasu'u za'ra. Duré, Ĩpě'ězani hã wapě'ě 're, oto 're sãmra mono wa, wa za wa te 're waihu'u pese za'ra, 'Re ihâimana u'âsi mono, sena na za te te wama ãma 're ĩ'a'uwaimrami mono zém na hã, uburé te te wama 're ĩ'aropisutu mono zéb zarina.

23 Wa hã apâ ĩmorĩ wamhã, ãma atême ĩsipa za'ra wa'aba õ di tõ, Corĩtu u hã. E marĩ wa. Marĩ hã 'manharĩ wasété za'ra wa'aba wa, te aihã za'ra wa'aba tõ da, ãma atême ĩwisi aba õ di tõ, apâ. Tõ sena, wa ãne hã aima ĩsiwasu'u za'ra wa'wa, 'Re ihâimana u'âsi mono nho'a. Taha wa, ĩzadawa nhipese wamhã, 'Re ihâimana u'âsi mono te za tõ ĩ'azã. 24 E wa norĩ hã asib'apito aima 're wahâimana za'ra wa'aba mono bã, te za bété wanhimiroti hã 're ĩsaze za'ra wa'aba mo. Mare di. Asib'apito hã aima 're wahâimana za'ra wa'aba mono õ di. A norĩ wa'wa hã te asiptete sina ãma 're anomro aba mo, Cristuhu ãma, 're sazei utõrĩ za'ra wa'aba mono ãna. Taré, wa wasiré wa te tãma 're romhuri za'ra, ato sina ãma 're aihâimana za'ra wa'aba mono zéb da hã.

2 1 ãne wa, wa tõ ĩsima ãma saprĩ, apâ ãma atême ĩmorĩ aba tõ da a'â, te ĩsina aima ropisutu za'ra wa'aba nherě, ĩmreme na te duré aihã za'ra wa'aba wa, aiwi robzei'õ za'ra wa'aba tõ da. ãma atême ĩmorĩ 'rata za'ra wa'aba wamhã, ĩnhimiroti na te aihã za'ra wa'aba zém na hã ma tõ aiwi tirobzei'õ za'ra wa'wa. ãne tõ da duré, ãma atême ĩmorĩ aba õ di za a'â. 2 ãma atême ĩmorĩ za'ra wa'aba 'wa'ãhã, ãté te aré aiwi tirobzei'õ pese za'ra wa'wa duré, ai'rata ĩnhamra aba wamhã. ãne wamhã, e 'wam norĩ hã te aré sina ĩma rowě wazere za'ra, ĩwi robzei'õ pese wamhã. Ni'wai õ di aré, ãté. E marĩ wa. A norĩ wa'aba wi, aiwi robzei'õ za'ra wa'aba wa. 3 ãne wa, wa tõ rob'ui'ére si ãma aima sômri za'ra wa'wa a'â, te ĩsina ĩropisutuzém nhibrobre. Wa tõ ĩsima rosa'rata, ãne: “Áté ĩtême ĩmorĩ za'ra wamhã, te za ĩwi tirobzei'õ pese, ĩnhimiroti hã te te 're wapari za'ra mono õ wa, ta norĩ hã. ãne wa, wa za rob'ui'ére si tãma sômri za'ra a'â. Tawamhã, ĩnhimiroti hã te te saze za'ra wamhã, ĩto sina, wa za ĩtême ĩmorĩ za'ra oto. ãne wamhã, tãma ĩto za'ra zéb zarina, te za duré to sina sima 're hâimana za'ra, ta norĩ hã.” ãne wa tõ ĩsima rosa'rata, ai'ãma za'ra wa'aba hã. 'Re aihâimana za'ra wa'aba mono zém na, 're ĩtoi mono õ di. E ãne hã ĩ'uwaibaba, ĩma hã. E wě di. Mare di. Taha wa, wa tõ a'â rob'ui'ére si ãma aima sômri za'ra wa'wa. 4 Te ãma aima rob'ui'ére 'rata za'ra wa'aba wamhã, wa tõ ai'ãma robzépata za'ětě za'ra wa'wa, ĩpě'ě 're. ãne wa, ĩpě'ězě uptabi di. Taha wa, wa tõ aiwa'õ duré. E tawamhã, aiwi robzei'õ za'ra wa'aba da, wa tõ ãne na hã ãma aima rob'ui'ére

za'ra wa'wa. Mare di. Āne da hāi ō di. Īma asawi uptabi za'ra wa'aba zém na asiwi ĭwaihu'u za'ra wa'aba da si, wa tô āne na hā āma aima rob'ui'ééré za'ra wa'wa.

Aibâ āma, ĭwasédé hā da te oto 're ĭmadâ'â za'ra mono ō zé wasu'u

5 Ni'wa hā aibâ hā, asiré 're ĭhâimana za'ra wa'aba mono hā misi ma tô tihâimana wasété na sina ĭwi robzei'ō. Tane nherē, e ĭwi si ma tô tirobzei'ō. Mare di. A norī wa'aba wi zama, ma tô aiwi tirobzei'ō za'ra wa'wa syry na, aibâ 're ĭhâimana wasété mono zém na hā. E aiwi robzei'ō pese za'ra wa'aba wa, wa tô āne na hā aima rowasu'u za'ra wa'wa. Mare di. Syry na ma tô aiwi tirobzei'ō za'ra wa'wa. Īwi si ma tô tirobzei'ō pese, tiwasédé hā te te 're ab'manharī mono wa, aibâ hā. **6** Ō hā aibâ hā ma tô asiwi ĭwē'ō za'ra wa'wa. Ai'ahâ wa'aba na ma tô asiwi ĭwaihu'u za'ra wa'wa ta hā, asiré 're asi'rā'ōtō aba mono wa, asiré 're hâimana za'ra wa'aba mono tō da a'â. Āne hā wē di tô. **7** Tane nherē, a norī wa'wa hā ĭwasédé hā āma 're 'madâ'â za'ra wa'aba mono ō di za oto. Tâibâ. Ma tô siwē'ō, tiwasété na hā. Apâ te za asiwi ĭ'âri wē wa'wa, robze na asiré 're hâimana aba mono da oto apâ. Tiwi robzei'ō pese wa, 'Re ĭhâimana u'âsi mono te te rēme tō da, te za apâ asiwi ĭ'âri wē wa'wa. **8** Taha wa, ma'âpé asiwi pawapto wē wa'aba, aima ĭsawi pese za'ra wa'aba zém na, te te sina aiwaihu'u pese za'ra wa'aba da, robzei'ō u'âsi 're hâimana tō mono da, asiti za'ra wa'aba. **9** ĭnhimi'ui'ééré 'rata na, wa tô aima āma roti za'ra wa'wa, aibâ hā tô ō hā asiwi wē'ō za'ra wa'aba da. ĭnhimiroti si 'madâ'â za'ra wa'aba zô, wa tô aima āma rob'ui'ééré za'ra wa'wa, aibâ hâiba na hā. **10** A norī wa'wa hā, dawasédé da te 're ĭmanharī za'ra mono zém na hā oto da'āma 're 'madâ'â za'ra wa'aba mono tō da, asima 're pisutu za'ra wa'aba mono wamhā, ĭzama te oto da'āma 're ab'madâ'â mono ō di za tô. Taha wa, aibâ hā tiwasédé ĭpire hā tô sena te te 'manharī wamhā, wa za tô ĭsima pisutu, asarina wa'aba, ĭwasédé hā te oto āma 're 'madâ'â tō mono da, simisutu ato sina asiré 're aihâimana za'ra wa'aba mono da apâ. Cristuhu nho'a, wa āne na hā aima ĭsiwasu'u za'ra wa'wa, ĭwasédé hā za te oto āma 're ĭ'madâ'â mono ō na hā, aibâ āma hā. **11** Aibâ hā tiwasédé te te 're ĭmanharī mono zém na hā, wa te oto āma 're 'madâ'â za'ra mono tō da, wa te wasima pisutu za'ra ō wamhā, Satanasi hā te za tizadawa nhipese zéb zarina, wama 're simiza'repese za'ra. Marī na te za te te wawi 're ro'wa'rutu u'âsi za'ra, wasiré ĭsazei'wa norī wi, robzei āna wasiré 're wahâimana za'ra mono da oto. Satanasihi hâimanazé hā wama waihu'u pese za'ra di. Taha wa, wa za tô wasima pisutu pese za'ra ni, ĭwasédé hā wa te oto āma 're 'madâ'â za'ra mono tō da, aibâ āma hā.

Paru hã Torowadi âma sãmra ré, hâtâ'â na ãsãmrazé wasu'u

¹² Æne wa za duré aima ãsiwasu'u za'ra wa'wa. Torowadi na 'ri nho'ômo nhisi u, wa tô mo, tame Cristuhu wasu'uwẽ hã te dama wasu'u da. Tamomo ãmorĩ wamhã, Wanhib'apito hã ma tô ãma 'ridawa ãnhowa, tame te oto tâma romhuri da. ¹³ Tane nherẽ, wa tô ãhâtâ'â sina ãhâimana, wasisânawã Titu hã ãzô sãmra ô wa, tame te sôpêtẽ da nherẽ aré. Taha wa, wa tô ône haré ta hawi mo, Masédoniza u we ãmorĩ da.

Wedewa'u ãsadazei uptabi hã dama 're ãsadazei pu'u mono ne, Cristuhu wasu'uwẽ na da te âma 're ãropéi mono zé wasu'u

¹⁴ Tane nherẽ, 'Re ãhâimana u'âsi mono âma si, wa za 're ãwata u'âsi. Ta hã te za sisarina te te 're wa'anhimroi u'âsi, Cristuhu âma 're ãwahâimana za'ra mono zéb zarina, wa'âma 're sib'a'uwẽ za'ra mono wa. Da'wapéi'wa norĩ nhib'apito hã tinhitob'ru norĩ âma te te ai'uté za'ra wẽ te, da'hâ nho'a sisarina te te 're ãsimroi mono ne, taha ma si wa te oto tâma 're romhuri za'ra mono da, te za sisarina si te te 're wanhimroi u'âsi, 'Re ãhâimana u'âsi mono hã. Te duré te te 're wapawaptob u'âsi za'ra, Cristuhu wasu'uwẽ si daro mono bâ wa te dama âma 're ropéi mono da, Cristu hã aihĩni da te oto 're waihu'u za'ra mono da. Wedewa'u ãsadaze hã da te 're zata za'ra mono wa, 're ãsadazei pu'u za'ra mono ne, wa za wa te dama âma 're ropé, Cristuhu wasu'uwẽ hã. ¹⁵⁻¹⁶ Wedewa'u ãsadaze hã 're sadazei wairébé mono wa, dama 're ãwẽ wairébé mono ne, te duré 'Re ãhâimana u'âsi mono hã wama 're toi u'âsi za'ra, Cristuhu wasu'uwẽ hã wa te dama 're wasu'u za'ra mono wẽ te. Tane nherẽ, aiwa da te dasima 're wẽ za'ra mono ô di, Cristuhu wasu'uwẽ hã. Ni'wam norĩ hã ãwasu'uwẽ te te siwi 're wẽ'ô za'ra mono wamhã, ta norĩ hã te za tipẽ'ẽ 're dâ'â u'âsi ne 're hâimana u'âsi za'ra, 'Re ãhâimana u'âsi mono nhiti. Marĩ hã dama uzé pire wa, da te dasiwi 're ãwẽ'ô za'ra mono ne, te ta norĩ hã te te siwi 're wẽ'ô pese za'ra, ãwasu'uwẽ hã. Ni'wam norĩ si ãwasu'uwẽ te te sima 're ãwẽ za'ra mono norĩ si, te za 'Re ãhâimana u'âsi mono hã te te 're anho'reptu, hâiwa âma ãrata 're si'ubumroi u'âsi mono da. Ta norĩ ma si, tâma 're wẽ u'âsi za'ra mono di Cristuhu wasu'uwẽ hã, marĩ ãsadazei uptabi hã 're sadazei wairébé mono wa, dama 're ãwẽ wairébé mono ne. E 'wa hã 're hâimana mono bâ, si'uihã na tiwaihu'u pese na Cristuhu wasu'uwẽ na romhuri na te te âma 're ã'uwaimrami mono da hã, 'Re ãhâimana u'âsi mono ma. Ni'wa hã sada hâimana ô di. ¹⁷ Ni'wam norĩ hã 're simarĩ ahã za'ra mono da si, te 'Re ãhâimana u'âsi mono zadawa wasu'u na te te dama 're romhuri za'ra. Tane nherẽ, wa norĩ hã ta norĩ ne, 're wahâimana za'ra mono ô di. Marĩ aimawi zô, wa te wasima 're romhuri za'ra mono ô di wa

norĩ hã, 'Re ãhãimana u'ãsi mono zadawa wasu'u na hã. Cristuhu waihu'u pese zarina si, wa tô wa te dama 're rowasu'u za'ra sena na, 'Re ãhãimana u'ãsi mono nho'a, ãne da, te te wapisutu za'ra wa, ta hã.

'Re ãhãimana u'ãsi mono hã te te dama ãropisutuzép té wasu'u

3 ¹ ãne na aima wasiwasu'u za'ra wa'aba wa, te za duré wa'ãma ãirosa'rata za'ra wa'wa ãté, 'rãwi wasina ãwawatazém na hã. E wanhimiromhuri na wawasu'u na rob'ui'ééré ré, wa tô ãma atême za'ra wa'aba hã wanem ni, sena na 'Re ãhãimana u'ãsi mono zadawa wasu'u'wa na, wa te dama 're ãromhuri mono zé wasu'u na rob'ui'ééré ré hã. Mare di. Ni'wam norĩ si te za atême 're sihutu 'wa, nima hawimhã, ãsimiromhuri wasu'u na rob'ui'ééré ré hã. Duré aihawi wa'aba hã, ãsimiromhuri na dama 're ãwasu'u za'ra wa'aba mono zéb ré, te za ta norĩ hã 're nomro, nimomo. Tane hã ã di, wa norĩ hã. ² Darob amoi u, 're wane mono wamhã, asimirob'ui'ééré za'ra wa'aba ré, 're wane mono ã di, da te dasiwi 're ãwawaihu'u mono zéb da hã. Mare di. Cristuhu wasu'uwẽ na wanhimiromhuri zarina 're saze za'ra wa'aba mono wa, 'Re ãhãimana u'ãsi mono ãma si 're anomro wẽ wa'aba mono zém na, da te 're aiwaihu'u za'ra wa'aba mono wamhã, taha zarina si te za da te dasiwi 're wawaihu'u, sena na 'Re ãhãimana u'ãsi mono zadawa wasu'u'wa na dama 're ãwahãimana mono na hã. ³ Wanhimiromhuri zarina si, Cristu hã 're saze za'ra wa'aba mono wa, te taha na si da te 're wawaihu'u, Cristuhu zadawa para si, wa te dama 're ãromhuri mono zém na hã, danhimirob'ui'ééré hã da te 're sãré za'ra mono wa, marĩ hã da te ãma 're ãwaihu'u za'ra mono ne. Tane nherẽ, marĩ na da te 're ãrob'ui'ééré za'ra mono zéb zarina, 're saze za'ra wa'aba mono ã di, a norĩ wa'wa hã. 'Re ãhãimana u'ãsi mono hã ãsi'utõrĩõ pẽžzani nhimipawaptobzéb zarina si, ma tô 're ãsaze za'ra wa'aba mo. E ãtẽ tãmo baihã na rob'ui'ééré zarina, ma tô 're ãsaze za'ra wa'aba mo. Mare di. 'Re ãhãimana u'ãsi mono pẽžzani hã marĩ hã aipẽ'ẽ 're te te aima 're ãwaihu'u za'ra wa'aba mono zéb zarina si, ma tô oto 're ãsaze za'ra wa'aba mo, Cristu hã.

⁴ A norĩ wa'wa hã wanhimiromhuri zarina, ma tô oto 're ãsaze za'ra wa'aba mo. Taha zarina te za oto asiwi ãwawaihu'u za'ra wa'wa, sena na Cristuhu zadawa para si, wa te dama 're ãromhuri mono na hã. Cristuhu nhimipawaptobzéb zarina si, wa tô wa norĩ hã sena na wasina waihu'u ni, 'Re ãhãimana u'ãsi mono nho'a. ⁵ E wa norĩ hã wasi'uihã na wama waihu'u pese di ãne hã, Cristuhu wasu'uwẽ na wa te dama 're ãrowasu'u mono zéb da hã. Mare di. 'Re ãhãimana u'ãsi mono te te 're ãwapawapto mono zéb zarina si, wama waihu'u pese di, ãwasu'uwẽ na, wa te dama 're ãromhuri mono zéb da hã, taha zarina, da te 're saze za'ra mono da. ⁶ Taha si

ma tô te te 're wapawapto, te te dama ĩropisutuzép téb zarina, wa te dama 're romhuri wê mono da. E niha tawamhã, 'Re ĩhâimana u'âsi mono te te dama ĩropisutuzép té hã. E 'Re ĩhâimana u'âsi mono nhimiroti 'rata na Mozésihi nhimi'ui'ééré, te wasu'u, ã hã. Mare di. 'Re ĩhâimana u'âsi mono pê'êzani nhimipawaptobzéb zarina 're ĩdanomro mono zép té, te wasu'u, ã hã. Mozésihi nhimi'ui'ééré zarina 're danomro mono nherê, e taha zarina te za 're dasisõ'reptu za'ra, ropipa hawimhã. Mare di. Ni'wa hã te te sina uwaimrami waihu'u ô di, Mozésihi nhimi'ui'ééré hã. 'Re ĩhâimana u'âsi mono te te dama ĩropisutuzép té hã da te 're saze za'ra mono wapsi, te za ĩpê'êzani hã te te 're da'anho'reptu ropipa hawi, rowê na ĩsire 're dahâimana u'âsi za'ra mono da oto.

7-8 Duréihã 'Re ĩhâimana u'âsi mono hã ma tô tinhimiroti na rob'ui'ééré, êtê tōmo baihã na, Mozésihi ma, te te sōmri da. Rowa'a za'êtê na ma tô 'Re ĩhâimana u'âsi mono hã ĩtême wi, Mozésihi u hã. Tawamhã, Mozési hã êtê tōmo baihã na rob'ui'ééré te te mrami pari, Izarazéhé nhihudu norĩ u sa'a hawi apã te te ĩtême ĩré si'ra za'ra wamhã, ĩ'ubu na hã rowa'a hã sa'êtê di. Sa'a hawi, morĩ ré, ĩ'ubu na rowa'a hã syry na sipari nherê, tawamhã, Izarazéhé nhihudu norĩ hã titōmo na te te 'madâ'â hã waihu'u za'ra ô di, Mozési hã. E marĩ wa. 'Re ĩhâimana u'âsi mono hawi wa, rowa'a hã. 'Re ĩhâimana u'âsi mono nhimiroti 'rada hã êtê tōmo baihã na rob'ui'ééré hã, ĩsimirowa'a ré, Mozési hã te te datême ãwisi nherê, wê nherê, taha si, da te 're ĩ'madâ'â za'ra mono zéb zarina, 're dasisõ'reptu waihu'u za'ra mono ô di. ĩsimiroti 'rada hã wê nherê, taha nhipai u wê uptabi di, ĩpê'êzani nhimipawaptobzé hã, taha zarina, 'Re ĩhâimana u'âsi mono 'rata 're ĩdanomro u'âsi mono zéb da hã, rowê uptabi ãma hã. 9 'Re ĩhâimana u'âsi mono hã tinhimiroti 'rata na êtê tōmo baihã na rob'ui'ééré hã Mozésihi ma, te te ĩsōmri hã wê nherê, da te dasina 're uwaimrami waihu'u za'ra mono ô wa, ma tô 'Re ĩhâimana u'âsi mono hã te te siwi 're da'awê'ô. Tane nherê, te te dama ĩropisutuzép té hã taha si wê uptabi di. E marĩ wa. Taha zarina, 'Re ĩhâimana u'âsi mono hã te te oto 're wa'awêsãmri mono wa, duré taha zarina, wawasédé hã te te oto wa'ãma 're ab'madâ'â mono ô wa, Wamama hã. 10 Duréihã Mozési hã 'Re ĩhâimana u'âsi mono nhimiroti na rob'ui'ééré ré êtê tōmo baihã ré, te te si'rai wamhã, 'Re ĩhâimana u'âsi mono te, rowa'a na te ĩré mo, wê wa, ĩsimiroti hã. Tane nherê, rowa'a hã ma tô ai'utô. 'Re ĩhâimana u'âsi mono te te dama ĩropisutuzép tép si, wê uptabi di oto, Cristuhu wasu'uwê na hã. 11 'Re ĩhâimana u'âsi mono nhimiroti 'rada hã wê wa, ma tô Mozésihi hãiba na tirowa'a, êtê tōmo baihã na rob'ui'ééré hã te te mrami ré hã. Tane nherê, ãma ronomro hã ô di, rowa'a na hã. 'Re ĩhâimana u'âsi mono te te dama

ĩropisutuzép tép si wẽ uptabi di, taha si 're si'utõrĩ waihu'u mono õ wa za, te te 're ãda'anho'reptui mono zé wasu'u wẽ hã.

12'Re ãhãimana u'ãsi mono te te dama ãropisutuzép té hã, niwamhã wawi 're si'utõrĩ za'ra mono dai õ wa, wa taha umnhasi sina, wa te 're 'madã'ã u'ãsi. Taha wa, wapahi ãna, wa tô wa te dama 're wasu'u u'ãsi, ta hã. 13 Tawamhã Mozési hã ma tô 'rã ubu ré datême simasisi, ã'ubu na rowa'a hã tiwi ãsi'utõrĩ na te te siwi waihu'u za'ra tõ da, Izarazéhé nhihudu norĩ hã. Tanei õ di, wa norĩ hã. Cristuhu wasu'uwẽ hã wa te dama 're wasu'u za'ra mono wamhã, wanhiséb ãna, wa za tô wa te dama ãma 're rowasu'u za'ra, niwamhã dawĩ 're si'utõrĩ mono dai õ wa za. 14-15 Duréihã Izarazéhé nhihudu norĩ hã ma tô 'rãihatob za'ra. Taha wa, 'Re ãhãimana u'ãsi mono nhimiroti hã te te 're waihu'u za'ra mono õ di, niha te te sina tãma 're ã'uwaimrami za'ra mono zéb da hã. Ta hawim haré, te zahadu da'rã ubu ré 're ãdahãimana za'ra mono ne, 'Re ãhãimana u'ãsi mono te te tãma ãropisutu za'ra zéb 'rata na rob'ui'ére hã te te sima 're sõré u'ãsi za'ra, rowahutuzéb ãma, ãsimiroti 'rada hã te te 're ã'madã'ã pese za'ra mono zéb zarina, te te 're sõ'reptu za'ra mono da newa, ta norĩ hã. Tane nherẽ, ni'wam norĩ hã Cristuhu ãma 're nomro mono wapsi, te za da'rã ubu ãna 're ãdahãimana za'ra mono ne 're hãimana za'ra, ta norĩ si. 16 Ni'wam norĩ hã Wanhib'apito wasu'uwẽ u 're sipizari za'ra mono wapsi, te za da'rã ubu ãna 're ãdahãimana za'ra mono ne, 're hãimana u'ãsi za'ra, ta norĩ ma si, oto waihu'u pese za'ra wa za. 17 Wanhib'apito si, wa te 're saze za'ra mono wamhã, Tipẽ'êzani ma, te za te te 're wa'apisutu, taha si te te 're wa'apawapto mono da, rowẽ na ãma 're wanomro mono da, marĩ na wasi'uihã na wa te wasina tãma ãma 're ã'uwaimrami za'ra mono zém na, 'rãwi 're wasi'madã'ã za'ra mono tõ da, duré taha zarina, 'Re ãhãimana u'ãsi mono hã te te 're wa'anho'reptui mono da newa. 18 Wa norĩ hã wasiré ãsazei'wa norĩ hã da'rã ubu ãna ne, wa oto 're wahãimana za'ra. Taha wa, Wanhib'apito 're ãmorĩ wẽ uptabi zé hã wama waihu'u pese za'ra di oto. ãpẽ'êzani te te 're ãwa'apawapto mono zéb zarina, wa za oto 're ãwanomro wẽ mono zém na, wa te wasima ãma 're sa'ëtẽ za'ra, ãsine ãma 're ãwahãimana za'ra mono zéb da hã.

Piza na zé'a 'manharĩ na romnhimiré'ézé wasu'u

4 1'Re ãhãimana u'ãsi mono hã ma tô tinhimizawi pese zéb zarina wapisutu, ãsadawa wasu'u na wa te tãma 're romhuri mono da. Taha wa, wawi 're robzei'õ mono ãna, wa tô 're wahãimana u'ãsi. 2 Ni'wam norĩ hã asiré 're hãimana za'ra wa'aba mono nherẽ, ma tô wawasédé hã wa'ãma sa'ra za'ra, wahãimana nhipese sina dawĩ 're wahãimana mono newa. Uburé marĩ hã

pi'uriwi da te 're ĩmanharĩ wasété za'ra mono zé hã, wa tô wa te wasiwi 're awê'õ. 'Re ĩhâimana u'âsi mono zadawa wasu'u hã, wa te dawi âma 're 'wa'rutu mono õ di. Ôhõ si, wa tô sô'awi wa te dama 're wasu'u u'âsi, sena na, 'Re ĩhâimana u'âsi mono nho'a. Âhã zarina, te za 'rãwi dapê'ẽ na da te 're wawaihu'u za'ra, wazadawa nhipse ãna, 're ĩwahâimana mono zém na hã. ³ Cristuhu wasu'uwẽ hã wa te dama 're ĩwasu'u mono hã suwai haré te ni'wam norĩ wi 're hâimana zahadu, 'Re ĩhâimana u'âsi mono nhiti, za 're ĩnomro u'âsi mono norĩ wi. ⁴ Ta norĩ hã, Cristu te te 're saze za'ra mono õ wa, ma tô Wa'uburé hã ĩpo're'õ norĩ nhib'apito hã te te 're apo're nhito, tob'a ne 're hâimana za'ra mono da. Taha wa, Cristuhu wasu'uwẽ hã wẽ uptabi nherẽ, rob'uiwêzém ne, te te dama 're rowa'a za'ra mono nherẽ, te te 're waihu'u za'ra mono õ di, ta norĩ hã. Cristu hã aiwa Timama ne 're morĩ wẽ uptabi nherẽ, ta norĩ hã te te siwi 're waihu'u za'ra mono õ di, sena na ĩwasu'uwẽ na hã. ⁵ Wa norĩ hã wa'ãma si 're atob'uzu za'ra wa'aba mono da, duré wanhimiroti si 're 'madâ'â za'ra wa'aba mono da, wa te ãma aima 're rowahutu za'ra wa'aba mono õ di. Zezu Cristuhu si, wa tô wa te aima 're wasu'u za'ra wa'wa, uburé Wanhib'apito na 're waihu'u za'ra wa'aba mono da si. Taré, wa wa norĩ hã aima romhuri aba 'wa hã 're wahâimana. Zezusihi si 're ĩsazei pese za'ra wa'aba mono zéb da si, wa tô wa norĩ hã wa te aima 're sadawa wasu'u za'ra wa'wa. ⁶ Duréihã ropoto na'rata hawimhã, 'Re ĩhâimana u'âsi mono ma tô tinha, ãne: "Âhãna hã robra si 're asa'wari mono nherẽ, oto airowa'a na." ãne te tinha. Tane ma tô duré wapê'ẽ 're, te te wama 're arowa'a oto, ĩsadawa wasu'u hã wa te oto ãma 're ĩwaihu'u pese za'ra mono zéb da hã. Cristu hã ma tô wama waihu'u za'ra, ĩmama 're ĩmorĩ wẽ uptabi na hã.

⁷ Até ni'wa hã te za marĩ ĩwẽ uptabi hã ĩwa'âbã za'ẽne hã piza na zé'a 'manharĩ 're tisê, piza ĩsipo'o pese wa, ĩmanharĩ uwa wa. Tane duré, wa norĩ hã wahâiba nhib'uware nherẽ, wa marĩ ĩwẽ uptabi hã wa te dama 're wasu'u, tô Cristuhu wasu'uwẽ hã, 'Re ĩhâimana u'âsi mono si ĩwaihu'u pese na, da te 're waihu'u za'ra mono da, wawaihu'u pese newa, wa'ãma si, da te 're rosa'rata za'ra mono tã da. ⁸ Wa norĩ hã Cristuhu zadawa wasu'u'wa norĩ hã marĩ ahã na wazada 're hâimana mono nherẽ, da te wa'ãma 're ai'uté waihu'u mono õ di. Duré da te dasiwi 're wa'ruiwapari mono wa, wa'rã 'remhã wama 're ro'wa'rutu mono nherẽ, wasina 're wahâtâ'â mono wa, wawi 're robzei'õ waihu'u mono õ di. ⁹ Wanhitob'ru norĩ hã te te wa'ãma 're rob'manharĩ wasété u'âsi za'ra mono nherẽ, 'Re ĩhâimana u'âsi mono hã niwa te te warême õ di. Ta norĩ hã te te siwi 're wa'ahãri mono nherẽ, wazô 're rob'é'é waihu'u mono õ di. ¹⁰⁻¹¹ Da te dasiwi wapãrĩ da si, te da te wa'ãma 're rosa'rata u'âsi

za'ra aré, Zezusi hã da te dasiwi ãwĩrĩ ne da. Zezusihi wasu'uwẽ hã wa te dama 're wasu'u mono wa, wa wasina romnhimimnhasi na 're wahâimana. E marĩ te wasu'u tawamhã, da te wa'ama 're rob'manharĩ wasété u'âsi mono nherẽ, wasi'utõrĩ'õzé hã. Cristu hã dâ'â nherẽ, apâ ãhâiwa'utuzé, te wasu'u, sena na ãwaih'u pese zéb da hã. **12** Taha wa, Cristuhu wasu'uwẽ na wa te dama 're rowasu'u mono wa, wa awẽ sidâpâsi wasina romnhimimnhasi na 're wahâimana u'âsi. Taha zarina te za oto a norĩ wa'wa hã rowẽ na 're anomro u'âsi aba mo, 'Re ãhâimana u'âsi mono siré si.

13 Duréihã apito Dawi hã ma tô ãne na ãma rob'ui'ére: “Re ãhâimana u'âsi mono hã wa tô te ãsina 're umnhasi, te te 're ãpawapto mono da. Taha wa, ãmreme ãna 're ãhâimana waihu'u mono õ di. Wa tô te dama 're wasu'u u'âsi, ãsimiroti hã tô sena wa.” ãne duréihã apito Dawihi nhimi'ui'ére, ãbaihã na hã. Tane duré wanhimirosa'rada hã. 'Re ãhâimana u'âsi mono hã wa te wasina 're umnhasi pese mono wa, duré wa te 're sazei pese mono wa, wa ãsada wasu'u na wa te aima 're rowasu'u u'âsi za'ra wa'wa. **14** Wanhib'apito Zezusihi hãiwa'utu'wa hã te za duré wahâiwa'utu, Zezusihi ãma si 're wahâimana mono wa. Tawamhã asiré wa'aba te za sitẽme wazaprõ, hãiwa u. ãne hã wama waihu'u pese za'ra di oto. **15** Wa norĩ hã ai'madâ'â sina za'ra wa'aba, wa marĩ hã ahã na wa te 're sépata. Tawamhã Cristuhu wasu'uwẽ na daro mono bâ wa te 're da'apawapto mono wamhã, 'Re ãhâimana u'âsi mono nhimizawi pese zéb zarina, da'ãma 're ãsiwãrĩ mono zé hã, wa za wa te dama ãma 're aropé, da'ahã uptabi na oto ãré 're dahâimana za'ra mono da. Taha zarina te za da'ahã na ãma 're dawata za'ra oto, 'Re ãhâimana u'âsi mono ãma hã, tinhoprubzéb zarina, da'ãma 're siwãrĩ mono wa, te te duré 're da'anho'reptui mono wa oto.

Datõmo na dama ãmadâ'â waihu'u'õ zõ, da te 're ãrob'ruiwapari za'ra mono zé wasu'u

16 Taha wa, wawi 're robzei'õ waihu'u mono õ di, romhuri hã wa te aré 're ãsahãri mono zéb da hã. Mare di. Awẽ sidâpâsi wahâiba préduzbéb u, wahâiba téb ré wanhiptetezé hã wawi 're si'ré u'âsi mono nherẽ, wa wapẽ'ẽ 're apâ 're wanhiptete u'âsi. Taha wa, wawi 're robzei'õ waihu'u mono õ di tô. **17** Ti'ab ré, wa za tô wa te 're robzépata a'ã. Tane nherẽ, ta hã wama wapure di. E marĩ wa. Taha wa'rãmi, te za 'Re ãhâimana u'âsi mono hã ãwẽ uptabi na duré ãpire uptabi na te te wama 're wa'ãbã, ãsi'utõrĩ'õ na hã. Ti'ab ré, wa te 're robzépata za'ëté mono nherẽ, taha nhipai u wẽ uptabi di za, ãwẽ na te te wama ãropisutu sirõmo zé hã. **18** Uburé marĩ hã ti'ab ré, datõmo na da te 're ãmadâ'â za'ra mono si, si'utõrĩ pese di, ta hã. Hãiwa ãma hã marĩ hã datõmo na da te 're ãmadâ'â waihu'u za'ra

mono õ si, 're si'utõrĩ waihu'u mono õ di za. Te za 're hâimana u'âsi za'ra. Taha wa, ti'ab ré datõmo na da te 're ĩmadâ'â za'ra mono zõ si, wa te 're rob'ruiwapari mono õ di za. Datõmo na da te 're ĩmadâ'â waihu'u za'ra mono õ zõ si, wa za wa te 're rob'ruiwapari u'âsi, wa norĩ hã.

5 ¹ Wahâiba hã 'ri na, wa za oto âma aima simiré'é za'ra wa'wa. A'ubuni wi 're dazâmorĩ mono ré hã, romhã 'manharĩ na 'ri hã ĩwa 're dasi'ubumroi hutu mono ré, te za dasisa'u da te dasiwi 're 'ri nhamra. Tane duré, wa norĩ hã. Ti'ai âma 're wahâimana hutu za'ra mono ré, te za wahâiba hã wawi 're si'utõrĩ za'ra. 'Ri ĩwẽ uptabi hã dama 're simasam hã mono da, te za duré ĩwẽ na da te dasima 're 'ri za'ra. Tane te za duré 'Re ĩhâimana u'âsi mono hã wahâiba té hã te te wama 're ab'manharĩ, ĩwẽ uptabi hã, hâiwa âma za wawi 're ĩsi'utõrĩ waihu'u za'ra mono õ hã, taha ré si oto ĩ'rata 're wahâimana u'âsi za'ra mono da. ãne hã wama waihu'u pese za'ra di oto, wa norĩ ma hã. ² Ti'ai âma wahâiba ré ré, wa wa te sô 're rob'ruiwapari u'âsi za'ra, hâiwa âma wahâiba ĩtém na za oto 're ĩwahâimana za'ra mono zéb zõ, âme ti'ai âma da'uza ĩhã tém na 're dasi'uza za'ra mono da, da te sô 're ĩrob'ruiwapari za'ra mono ne. ³ Ai'uréiwi 're danomro mono wa, dama 're ĩdanhiséb za'ra mono ne, hâiwa âma hã wahâiba âna 're wahâimana za'ra mono õ di za. Wahâiba téb ré si, wa za tô 're wahâimana u'âsi za'ra. ⁴ Ti'ai âma wahâiba ré u'âsi 're wahâimana za'ra mono õ di za. Ti'ab ré, wa 're wawab'ëtê u'âsi za'ra, wa te 're robzépata za'ëtê za'ra mono wa, wahâiba na hã. E tawamhã wa za wa te wasima 're rosa'rata za'ra, 're wadâ'â su'u za'ra mono da, wahâiba zõ 're rob'é'é za'ra mono hã. Mare di. ãne na hã wa te wasina 're rosa'rata za'ra mono õ di za, wa norĩ hã. Tane nherẽ, wa za tô sô 're watob'uzu u'âsi za'ra, 'Re ĩhâimana u'âsi mono hã wahâiba ĩtém na ĩsi'utõrĩ waihu'u'õ na, za te te wama âma 're ĩazaprĩ mono zéb zõ. ãne wamhã, ti'ab ré aré wahâiba hã wawi 're si'utõrĩ za'ra mono da nherẽ, wa za taha wa'rãmi ĩsi'utõrĩ'õ ré 're wahâimana u'âsi za'ra. ⁵ 'Re ĩhâimana u'âsi mono si, ma tô te te wama 're apisutu siro, ãne hã. Tipẽ'ézani hã ma tô te te wama 're anhomri, sena na wahâiba ĩté hã za te te wama 're ĩ'anhomri mono na, wa te wasina 're waihu'u za'ra mono da.

⁶ Taha wa, wa za 'Re ĩhâimana u'âsi mono umnhasi sina 're wahâimana za'ra a'â, wato sina. Wahâiba hã ti'ab ré, za wawi 're ĩsi'utõrĩ za'ra mono ré, 're wanomro mono wa, wa a'â hâiwa âma Wanhíb'apito 're ĩsãmra mono zém nhiti 're wahâimana za'ra, za 're ĩwahâimana u'âsi za'ra mono zém nhiti zama. ⁷ Wa norĩ hã, uburé marĩ hã hâiwa âma 'Re ĩhâimana u'âsi mono, za te te wama 're ĩ'anhomri mono hã, ti'ab ré watõmo na romhã ré, wa te 're ĩmadâ'â za'ra mono zéb zarina, 're wahâimana za'ra mono õ di. Uburé te te

sima wa'ãma 're ĩaropisutu mono zém na, wa te 're ĩsaze za'ra mono zéb zarina si, wa ãma 're wahâimana za'ra, watômo na wa te wasisôwa 're 'madâ'â za'ra mono ô nherê, romhâ ré. **8** Wa norĩ hã wato sina, wa oto 're wahâimana u'âsi za'ra. E marĩ wa. Ti'ab ré, wahâiba hã wawi 're si'utôĩ pese za'ra mono nherê, wẽ uptabi di za, taha nhowa're're, hâiwa ãma Wanhib'apito 'rata 're ĩwahâimana u'âsi za'ra mono zé hã. **9** Tane nherê, 'Re ĩhâimana u'âsi mono hã 're ĩwahâimana za'ra mono zém na, wa'ãma 're toi u'âsi mono da si, wa za 'râwi 're wasi'madâ'â za'ra, ti'ai ãma wahâiba ĩratare ré, duré hâiwa ãma wahâiba ĩtéb ré. **10** E marĩ wa, wa za ãhã zô si, wa te 're rob'ruiwapari u'âsi za'ra, ti'ab ré hã. Niwapsi, wa za tô uburé Cristuhu nho're aimasam ni, te te wa'awaihu'u da, wahâimana wẽ na, duré wahâimana wasété na zama. Tame te za oto niha te te wama 're arowairébé, ti'ai ãma uburé marĩ, wa te 're ĩmanharĩ za'ra mono zéb zarina, ĩwẽ na, duré ĩwasété na zama.

'Re ĩhâimana u'âsi mono hã da'ãma 're ĩsiwadi mono zé wasu'u

11 Wa norĩ hã Zezusihi zadawa wasu'u'wa norĩ hã, wa tô Wanhib'apito hã wa te wasiwi 're wazéb za'ra. Taha zarina, wa tô duré wa te 're dapawaptob za'ra, 'Re ĩhâimana u'âsi mono u si, 're dasipizari za'ra mono da. Wa norĩ hã marĩ zô si, wa te 're dapawaptob za'ra mono ô di. Mare di. 'Re ĩhâimana u'âsi mono ma si, wawaihu'u pese za'ra di, uburé 're ĩwahâimana za'ra mono zém na hã. Taha wa, ĩwẽ si, wa te 're ĩmanharĩ za'ra mono zé hã, tãma waihu'u pese di duré. ãne na hã sena na aipê'ẽ 're, âté aima waihu'u pese za'ra wa'aba di duré. **12-13** Ni'wam norĩ hã zudezu norĩ hâimanazéb uwaibaba, danho'a dama 're hâimana za'ra mono wẽ te, te sina 're wata za'ra. Ta norĩ hã ma tô wanhimiromhuri hã te te 're 'madâ'â za'ra. Tane nherê, wapê'ẽ 're wanhimirosa'rada hã, ta norĩ hã te te wawi 're waihu'u za'ra mono ô di. Taha wa, te ta norĩ hã te te dama wa'ãma 're romnomri za'ra, ãne: "Paru norĩ hã simiza'rese ãna, te 're hâimana za'ra. Ma tô duré 'rãihaiwamnarĩ za'ra." Wẽ di tô. Tane nherê, wa norĩ hã 'Re ĩhâimana u'âsi mono ma si, wa za tô wa te 're romhuri u'âsi za'ra, wanhimiromhuri na ãma 're wawata za'ra mono da. Ta norĩ hã te duré ãne te te wa'ãma dama 're romnomri za'ra: "Paru norĩ hã te simirosa'rata nhipese na te te dama 're rowasu'u za'ra, ĩsimiroti hã sena newa, da te ãma 're saze za'ra mono da." Wẽ di tô. Wa'ãma romnomri wasété nherê, wa tô wa te aima 're romhuri u'âsi za'ra wa'wa, wanhimil'ẽ na. E wasina 're wawata za'ra mono da, wa ãne hã aima wasiwasu'u za'ra wa'aba ni. Mare di. Dama 're wawasuu wẽ za'ra wa'aba mono da, wa ãne na aima wasiwasu'u za'ra wa'aba ni, 'râwi wanhimirosa'rada ĩwẽ hã da te wa'ãma 're ĩwaihu'u za'ra mono da si, ĩré 're ĩwahâimana za'ra

mono hã rãwi. **14** Cristu hã te te 're wa'azawi pese mono wa, wa wanhimi'ẽ na, wa te tãma 're romhuri za'ra, da'ãma. Wa norĩ hã wasima si, 'rãwi 're wasi'madã'ã za'ra mono õ di za. Dawasété wa'ãbãzéb da, ma tô Cristu hã uburé dazada dârã da'upana, dawasété wi 'rãwi 're dasiwa'ãbã za'ra mono da, dasi'uihã na dasisada 're dadã'ã waihu'u za'ra mono õ wa. **15** ãma 're ãnomro té mono norĩ hã, sima si ãma 're hãimana za'ra mono tõ da, ma tô dazada dârã, Cristu hã. Taha zarina, te za sada idã'ã za'ra ma si 're hãimana za'ra, duré sada ihãiwa'utu za'ra ma si, Cristuhu ma si.

16 ãne wa, ti'ai ãma isazei'õ'wa norĩ nhimirosa'rata zarina, wa te da'ãma 're rosa'rata za'ra mono õ di za oto, 're idahãimana za'ra mono zém na hã. Wa hã bété. Isazei'õ'wa norĩ nhimirosa'rata zarina, wa tô te 're rosa'rata aré, Cristu 're ihãimana mono zém na hã, taré newa. Tane nherẽ, taha zarina, te ãma 're rosa'rata mono õ di oto, wa hã. **17** Ni'wam norĩ hã Cristu te te 're saze za'ra mono wa, simisutu tihãiba na sina 're sitob za'ra mono wamhã, 're idapoto téb za'ra mono zéb ré si, te za oto 're hãimana za'ra. Taha wa, te za 're ãnomro 'rata mono zé hã tãma 're si'utõrĩ za'ra. Tãibã za oto. Taha wa'rãmi, te za oto 're idahãimana téb za'ra mono zém na si 're hãimana za'ra, iwẽ na si. **18** ãne hã ma tô iwẽ si te te wama 're ab'manharĩ, 'Re ihãimana u'ãsi mono hã, ãma 're iwanomro mono zép téb da hã. Isitob'ru na, wa tô aré tãma 're wahãimana za'ra. Tane nherẽ, Cristuhu dã'ázém na, ma tô wa'ãma 're siwadi za'ra oto. Wa norĩ hã dama isadawa wasu'u'wa norĩ hã ma tô duré wama pisutu za'ra, wa te da'ãma 're ãromhuri za'ra mono zéb da hã, taha zarina, da'ãma zama 're siwadi mono da duré, wasine. **19** Cristuhu dã'ázém na 'Re ihãimana u'ãsi mono, da'ãma 're isiwadi mono zé wasu'u na, wa wa te dama 're rowasu'u za'ra, dawasété na oto da'ãma 're ipo're pu'u mono õ zéb zarina hã. Ma tô oto wama pisutu za'ra, ãne na, wa te dama 're rowasu'u za'ra mono da.

20 Taha wa, ma tô Cristu hã datême wazatõrĩ za'ra, isadawa para, wa te dama 're sadawa wasu'u za'ra mono da. ãne, wa wa te dama 're roti pese za'ra, Cristuhu nhisi na: "Ma'ãpé, 'rãwi asi'madã'ã za'ra wa'aba, 'Re ihãimana u'ãsi mono hã ai'ãma siwadi za'ra wa'aba da oto." ãne na ma tô wa'u'ãbã te te dama 're aroti pese, 'Re ihãimana u'ãsi mono hã. **21** Cristu hã ti'ai ãma 're morĩ ré, ma tô wasété ãna 're hãimana u'ãsi. Tiwasédé hã te te 'manharĩ õ nherẽ, 'Re ihãimana u'ãsi mono hã ma tô uburé wawasédé, wa te 're i'manharĩ za'ra mono zém na hãiba wati'i, wa'upana za'ra, Cristuhu ãma 're wanomro mono wa, te te oto 're i'wa'awêsãmri mono zéb da hã.

6 **1** Wa norĩ hã 'Re ihãimana u'ãsi mono siré, wa te tãma 're ãromhuri za'ra mono norĩ hã, wa za oto aima ãma roti pese za'ra wa'aba ni. 'Re ihãimana u'ãsi mono, ma tô tinhimizawi pese

zéb zarina, aima 're sôprub za'ra wa'wa, ïwê na hã. Taha wa, ïsazei'wa na taré dama 're asiwasu'u za'ra wa'aba mono õ di za. 'Re aihâimana za'ra wa'aba mono zém na, te za asa ïwa'râmi asina tâma 're ï'uwaimrami u'âsi za'ra wa'aba mo, 'Re ïhâimana u'âsi mono ma hã. 2 Duréihã Iza'iza hã ma tô 'Re ïhâimana u'âsi mono mreime na rob'ui'ééré, ãne:

“Ai'ãma ïpê'ëzézéb da, bâdâ te ïsima ïpisutuzém na, wa tô aiwapa. Te ïasõ'reptuzéb da, bâdâ hã ïwa waptã'ã wamhã, wa tô aipawapto tô.”

Ãne duréihã 'Re ïhâimana u'âsi mono mreime na rob'ui'ééré hã. Ma'ãpé, ïwapari pese za'ra wa'aba. Bâdâ ma tô oto ïwa waptãrã, 'Re ïhâimana u'âsi mono nhimizawi pese zé hã asi'uihã na asima tiwi waptêrê za'ra wa'aba da, duré te te asõ'reptu za'ra wa'aba da.

3 Wa norĩ hã wa 're wasi'madâ'â za'ra 'rãwi, 're ïwanomro wê mono zô, ni'wam norĩ hã wahâimanazém na te te 're wa'madâ'â za'ra mono wa, taha zarina, tiwasété na oto 're si'marõpãrĩ za'ra mono tô da, Cristuhu wasu'uwê hã duré te te siwi 're wê'õ za'ra mono tô da. Wa te dama 're ïromhuri za'ra mono zé hã, da te dasiwi 're wê'õ za'ra mono tô da, wa ãne na 'rãwi 're wasi'madâ'â za'ra, wa norĩ hã. 4 A norĩ wa'wa hã, 'Re ïhâimana u'âsi mono ma, wa te 're ïromhuri za'ra mono zém na si, asiwi wawaihu'u za'ra wa'aba da, wa uburé marĩ hã wê na wa te 're 'manharĩ za'ra. E niha tawamhã, 're ïwahâimana za'ra mono zé hã. Uburé marĩ na, wa te 're robzépata za'ra mono nherê, duré rowasédé hã wazada 're wairébé u'âsi mono nherê, wa wanhiptete sina ãma 're wanomro u'âsi, wa te 're sazei'õ utõrĩ za'ra mono ãna. 5 'Re ïhâimana u'âsi mono zadawa wasu'u'wa oto 're wahâimana za'ra mono wa, ma tô da te dasiwi 're wahã za'ra. Ma tô duré nasi dasiwi wanhome ni, dazazéb 're. Wazada 're dahâimana wasété za'ra mono wa, te da te wawi 're ro'wa'rutu u'âsi za'ra, Wanhib'apito, wa te dama 're sadawa wasu'u za'ra mono ré hã. Wanhimiromhuri na, wa dama 're wasiwasutu za'ëtê u'âsi za'ra, Wanhib'apito wasu'uwê na hã. Ãne wamhã, wanhotõ ãna ma tô duré wa'ãma 're awê za'ra, nimahã mara na hã. Wasai ãna, wa duré nimahã bâtã na hã 're wasi'ubumro. 6 Ãne na, wa te 're robzépata za'ra mono nherê, wa tô 're wanomro wê u'âsi. 'Re ïhâimana u'âsi mono nhimirowaihu'u si, wa tô oto wa te 're waihu'u pese za'ra. Taha wa, wawara sina dazada 're wazahi za'ra mono õ di oto. Wanhimizawi pese na si, wa oto 're wahâimana za'ra. 'Re ïhâimana u'âsi mono pê'ëzani nhimipawaptozbéz zarina si, wa duré wa te dama 're romhuri za'ra. Wazadawa nhipese ãna, wa sena na si, wa te 're dazawi pese za'ra. Ãne zarina, te za asiwi ïwawaihu'u za'ra wa'wa, sena na 'Re ïhâimana u'âsi mono zadawa wasu'u'wa, dama 're ïwahâimana za'ra mono na hã. 7 ïwasu'uwê hã

wa tô, tô sena wa te dama 're wasu'u za'ra. 'Re ìhâimana u'âsi mono waihu'u pese zarina si, wa tô âne na wa te dama 're romhuri za'ra. 'Re ìwanomro wê mono zém na si, wa tô wanhitob'ru norí da, 're wahâimana za'ra, ta norí âma, wa te 're ai'uté za'ra mono da. Taha na, wa duré ta norí âma 're wasimanawawi u'âsi za'ra, wanhitob'ru norí âma hã. **8** Æne na te za tô asiwi ìwawaihu'u za'ra wa'wa, sena na 'Re ìhâimana u'âsi mono zadawa wasu'u'wa, dama 're ìwahâimana za'ra mono na hã. Taha wa, te ni'wam norí hã 're ìwanomro wê mono zém na te te wa'âma 're rosa'rata za'ra. Te te duré dama 're wawasu'u wê za'ra. Tane nherê, te ni'wam norí hã te te wa'âma 're wasété za'ra taré. Te duré te te dama 're wawasu'u wasété za'ra. Sena na dama 're wasiwasu'u u'âsi za'ra mono nherê, te wazadawa nhipe hã te te wa'âma 're sa'ra u'âsi. **9** Wa norí hã daro mono bâ ìsazei'wa norí ma, wawaihu'u pese za'ra nherê, te ni'wam norí hã taré na si te te wa'âma 're rosa'rata za'ra. Wa te wasina 're romnhimimnhasi u'âsi za'ra mono wa, aré 're wadâ'â za'ra mono da nherê, wa zahadu wahâiba ré ré 're wahâimana za'ra. Da te 're wahâ za'ra mono nherê, da te dasiwi wa'uprosi waihu'u ô di. **10** Nimahã bâtâ na, da te dasina 're wapê'êzé zani za'ra mono nherê, wa watoi u'âsi 're wahâimana za'ra, 'Re ìhâimana u'âsi mono âma si. Duré wanhibrob'ô na 're wahâimana za'ra mono nherê, wa wa te 're dapawaptob za'ra, ìwasu'uwê na si, danhibro pese ne, rowê na 're dahâimana u'âsi za'ra mono da, 'Re ìhâimana u'âsi mono siré. Wa norí hã wanhimarí ô nherê, 'Re ìhâimana u'âsi mono, uburé te te wama 're ì'anhomri mono ré si, wa oto 're wanomro, ìwê uptabi ré si.

11-12 Corítu âma 're aihâimana za'ra wa'aba mono norí, sô'awi wa tô aima 're wasiwasu'u za'ra wa'wa, 're ìwahâimana za'ra mono zém na hã. Aiwí 're wasi'udâ waihu'u za'ra wa'aba mono ô di. Wanhimizawizém na, wa te duré 're ai'mararé za'ra wa'aba mono ô di. A norí wa'aba si te asimizawizém na 're ìwa'mararé za'ra wa'aba mo. **13** Taha wa, ìra ne oto ìma 're aihâimana za'ra wa'aba mono wa, wa za âne na aima roti za'ra wa'wa, asawi pese za'ra wa'aba sina: Ma'âpé, aipê'ê na asiwi 're wazawi pese za'ra wa'aba mono, wa norí hã wapê'ê na, wa te 're ì'asawi pese za'ra wa'aba mono ne.

Aiwab ô na 're ìdahâimana za'ra mono zé wasu'u

14 Cristuhu zazei'wa na 're aihâimana za'ra wa'aba mono norí, ìsazei'ô'wa norí hâimanazém na, ìsu 're aihâimana waihu'u za'ra wa'aba mono ô di za oto. Rowa'a na 're ìdanomro wê mono zé hã, duré robra na 're ìdanomro wasété mono zé hã, e aiwa bâ. Mare di. Aiwab ô di. Taha wa, ìsazei'ô'wa norí siré, 'râwi 're aihâimana waihu'u za'ra wa'aba mono ô di za tô. Tô'â. **15** Cristu hã bété. E Satanasihi me, te siré 're hâimana zahuré, aiwa. E tinhimirosa'rata

na te duré 're sisaze zahuré, 're siwê'õ zahuré mono ãna. Mare di. Tane duré, ãsazei'wa norĩ hã aiwa 're hâimana za'ra mono õ di, ãsazei'õ'wa norĩ me hã. ãne hã baba uptabi di, wama hã. 16 Romhâiba 'manharĩ hã ãma 're ãdawata za'ra mono zé hã, e 'Re ãhâimana u'âsi mono ãma 're ãdawata za'ra mono zéb 're, te aré da te 're sa'ra, 'ri rãihã wa. Mare di. E marĩ wa. Aiwab õ wa, dama hã. Tane duré, wa norĩ hã 'Re ãhâimana u'âsi mono ãma 're ãwata za'ra mono õ norĩ siré, 're wahâimana waihu'u za'ra mono õ di za oto. E marĩ wa. 'Re ãhâimana u'âsi mono hã wapê'ẽ 're, wa'ãma 're sôrõwa za'ra mono wa oto. Taha wa, 'Re ãhâimana u'âsi mono nhorõwa ne, wa oto 're wahâimana za'ra wasiré ãsazei'wa norĩ hã, 'ri rãihã wam ne, wapê'ẽ 're, 're sãmra mono wa oto. Duréihã 'Re ãhâimana u'âsi mono zadawa wasu'u'wa norĩ hã ma tô ãmreme na rob'ui'ééré za'ra, romhã ré ãsib'a'uwê norĩ ãma hã, ãne:

“Ïnhib'a'uwê norĩ siré, wa za oto 're ãhâimana u'âsi za'ra, 'rãwi ãrata. Wa za ãsiré 're ãmorĩ u'âsi za'ra.

Ïsib'apito, wa za oto tãma 're ãhâimana za'ra.

Tawamhã ãnhib'a'uwê te za duré ãma 're hâimana za'ra.”

17 ãne duré Danhib'apito mreme na rob'ui'ééré wasu'u amo hã:

“Dapo're ãna 're ãdanomro mono norĩ hã, te za oto asiwi 're ãrême za'ra wa'aba mo, ta norĩ hâimana wasété zém nhiti, 're aihâimana za'ra wa'aba mono da oto.

Dapo're'õ norĩ hã uburé marĩ hã te te siwi 're ãmanharĩ wasété za'ra mono zé hã, tiwi 're upi zahu za'ra wa'aba mono õ di za oto. Tawapsi, wa za oto ãsitême te 're aiwaibui wê wa'wa.

18 Tawapsi, wa za duré Aímama 'wa hã aima 're ãhâimana za'ra wa'wa. Tawamhã ãra te za oto ãma 're aihâimana za'ra wa'aba mo.”

ãne ma tô 'Re ãhâimana u'âsi mono hã danhipai u ãsiptete uptabi hã tinhib'a'uwê norĩ ma, ropisutu siro.

7 1 ãsisãnawã norĩ, ãma asawi pese za'ra wa'aba norĩ hã, ãne hã uburé 'Re ãhâimana u'âsi mono te te wama 're ãaropisutu mono zé hã, oto wama 're hâimana za'ra mono wa, uburé marĩ ãwasété wi, wa za 're wasi'madã'ã pese za'ra, ãma 're wasihãiba wasété za'ra mono tõ da, duré 'rãwi wapê'ẽ 're, ãma 're wasiwasété za'ra mono tõ da. Taha wa, 'Re ãhâimana u'âsi mono hã wa za wa te wasiwi 're wazé pese za'ra. Wa za duré tãma 're wasisõmri u'âsi za'ra, ãma 're wanomro wê u'âsi mono da.

Paru hã dama 're ãtoi u'âsi mono zé wasu'u

2 Ma'ãpé, asiwi 're wazawi wê za'ra wa'aba mono, apã 're wawaibui wê wa'aba mono da. Ni'wam norĩ hã asiré 're hâimana za'ra wa'aba

mono nherẽ, ma tô wawasédé hã wa'ãma sa'ra. Tane nherẽ, asiré wa te aima romhuri za'ra wa'aba ré hã, marĩ ïwasédé hã wa te aima 'manharĩ za'ra wa'aba õ di, nimahã na hã. Duré wanhimromhuri zarina, aihâimana wasété na asi'marõpãri za'ra wa'aba õ di 'rãwi. Duré rob'ui'prazéb zô, marĩ hã taré, wa te aima 'manharĩ nhipese za'ra wa'aba õ di. Mare uptabi di. ³ E aiwasédé hã te ai'ãma sa'ra wa'aba da, wa ãne ãma aima rowasu'u za'ra wa'wa. Mare di. ãne da hãĩ õ di. A norĩ wa'wa hã wama asawi uptabi za'ra wa'aba di. Taha wa, niha wama 're romhâimana za'ra mono wa, 're wadâ'ã za'ra mono da nherẽ, wama 're rowẽ za'ra mono di za. ãne na, wa tô aima wasiwasu'u pari za'ra wa'aba ni. ⁴ A norĩ wa'wa hã ïma ai'umnhasi za'ra wa'aba di oto. Wa aima 're ïtoi u'ãsi za'ra wa'wa. Aiwasu'u wẽ wa'aba na, ma tô asina ïma 're ïrowẽ zani za'ra wa'aba mo. Rowasédé hã wazada 're wairébé u'ãsi mono nherẽ, wa ïtoi uptabi na 're ïhâimana u'ãsi.

⁵ Masédoniza u, we wasimasisi wamhã, wa te ãma ãpusi waihu'u õ di. ãmemhã wazada hã ro'wa'rutu uptabi di, da'ahã na wazada dahâimana za'ra wa. Duré ai'ãma wahâtã'ã za'etẽ za'ra wa'aba di. E marĩ wa. Wanhib'apito wasu'uwẽ nhiti, aipizari za'ra wa'aba õ'umnhasite. ⁶ 'Re ïhâimana u'ãsi mono hã, taha si dapẽ'ẽ nomri'wa hã te 're hâimana, dawĩ 're robzei'õ za'ra mono nherẽ. Ta hã ma tô wapẽ'ẽ hi, Titu hã aihawi wa'aba, nimosi wei watẽme wisi wa. ⁷ E tawamhã, Titu wei watẽme ïwisizém na si, ma tô wapẽ hã ïre wama da'wa. Mare di. Taha na si õ di. Aiwasu'u wẽ wa'aba na zama, ma tô wapẽ hã ïre wama da'wa, duré Titu hã asiwi ïpẽ'ẽ hiri aba na aiwasu'u wẽ za'ra wa'aba na zama. Ta hã Titu hã ma tô wama aiwasu'u wẽ za'ra wa'wa, ãne: "Corĩtu na 'ri nho'õmo nhisi ãma ïsazei'wa norĩ hã te sima aiwẽ za'ra, 'rãwi te te duré asabu za'ra da, tãma asawi uptabi za'ra wa. Ta norĩ hã ma tô duré 'rãwi sina tipẽ'ézé za'ra, marĩ hã ïwasétére hã te te siwi ïmanharĩ za'ra zém na hã. Te duré sima aiwẽ za'ra, te te siwi ai'upari wẽ za'ra da, asitob'ru norĩ wi." ãne na ma tô wama aiwasu'u wẽ za'ra wa'wa, Titu hã. Taha wa, aima ïtoi uptabi za'ra wa'aba di, ãhãna hã.

⁸ Rob'ui'ééré te aima ïsõmri 'rata za'ra wa'wa hã sõré za'ra wa'aba wamhã, ma tô aiwi tìrobzei'õ pese za'ra wa'wa, te ãma aima ïnharĩ za'ra wa'aba zém na hã. Taha wa, wa tô wa hã ïsiwi ãma robzei'õ, te aiwi ãma ïrobzei'õ za'ra wa'aba zém na hã. Tane nherẽ, te ãma ïsiwi robzei'õ na sahu õ di oto. E marĩ wa. Te aiwi ãma ïrobzei'õ za'ra wa'aba zém na, ãma aihâimana za'ra wa'aba õ wa oto. ⁹ Taha wa, wa hã ïtoi uptabi di, ãhãna hã. E ïnhimi'ui'ééré na te aiwi robzei'õ pese za'ra wa'aba wa, wa ïto sina ïhâimana. Mare di. Aiwi ïrobzei'õ pese za'ra wa'aba zéb zarina, aiwasété wi aipizari za'ra wa'aba wa, wa ïto sina ïhâimana. 'Re ïhâimana u'ãsi mono te te

aima ìwě za'ra wa'aba zéb zarina si, ma tô aiwi tirobzei'ô za'ra wa'wa. Taha wa, wa hã marĩ ìwasédé hã te ãma aima 'manharĩ za'ra wa'aba ô di, ìnhimi'ui'ére na te ãma aima ìnharĩ za'ra wa'aba zém na hã. ¹⁰ Ìsazei'ô'wa norĩ hã 're ìnomro wasété mono zéb zarina, robzei'ô u'âsi 're hâimana za'ra mono wa, te ta norĩ hã dâ'â u'âsi ne 're hâimana za'ra, tipê'ê 're. Tane nherê, 'Re ìhâimana u'âsi mono te te dama 're ì'apisutu mono zéb zarina si, dawĩ 're robzei'ô pese za'ra mono wamhã, tawapsi te za dawasété wi 're dasipizari za'ra. Taha zarina si, te za oto 'Re ìhâimana u'âsi mono hã te te 're da'anho'reptu. ãne wamhã, 're ìdahâimana wasété za'ra mono zém na 're dasiwê'ô za'ra mono ô di za oto. ¹¹ Ma'ápé, ãne na ãma asipo're pu'u za'ra wa'aba, 'Re ìhâimana u'âsi mono te te sima aiwê za'ra wa'aba zéb zarina, aiwi ìrobzei'ô pese za'ra wa'aba zém na hã. Taha zarina, ma tô oto asiwaih'u'u za'ra wa'wa, uburé ìwasédé hã 'râwi asiwi wê'ô pese za'ra wa'aba da. Taha wa, ma tô oto asima ìwě uptabi za'ra wa'wa, aiwasédé hã 're ì'manharĩ za'ra wa'aba mono zém na ìma asiwasu'u za'ra wa'aba da, apâ asima ropese za'ra wa'aba da. Ma tô duré asiwê'ô pese za'ra wa'wa, aiwasédé hã aima ìhâimana za'ra wa'aba zém na hã. 'Re ìhâimana u'âsi mono nhimihâzém na, ìsadawa para ìmreme na te aihã za'ra wa'aba ô'umnhasite, ma tô ìma aipahi za'ra wa'wa. Tane nherê, ma tô asima ìwě za'ra wa'wa oto, apâ ãma atême ìmorĩ aba da, wasisabu su'u za'ra da. Ì'uwai'baba na si, niha ãma rosa'rata za'ra wa'aba da, ma tô asi'madâ'â za'ra wa'wa, aibã hã tiwasédé te te ì'manharĩzém na hã asiwi wê'ô za'ra wa'aba da. Taha wa, aiwasédé hã ãma 'manharĩ za'ra wa'aba ô di. ãne, wa tô ãma aiwaih'u'u za'ra wa'wa.

¹² Taha wa, e taré aibã hã tiwasédé te te da'ãma ì'manharĩ ãma, ìpê'êzé wa, wa tô ãne na ãma aima rob'ui'ére za'ra wa'wa, taha hãiba na te ãma aima nharĩ za'ra wa'aba da. Mare di. Duré e taré aibã hã te pawaptob da, wa tô ãma aima rob'ui'ére za'ra wa'wa, ãne na hã. Mare di. A norĩ wa'wa hã aima wazawi pese za'ra wa'aba wa, ìnhimiroti hã 're ì'madâ'â za'ra wa'aba mono na 'Re ìhâimana u'âsi mono nho'a 'râwi asiwaih'u'u za'ra wa'aba da si, wa tô ãne na hã ãma aima rob'ui'ére 'rata za'ra wa'wa. ¹³ ãne hã wa te ai'ãma waih'u'u za'ra wa'aba wa, ma tô apâ wapê hã ì're wama da'wa. Tane nherê, taha zarina si ô di, aima wato za'ra wa'aba zé hã. Titu hã we watême wisi wamhã, ma tô wama aiwasu'u wê za'ra wa'wa. Ai'rata sãmra aba ré hã, ma tô, u, asiwi ìpê'ê hiri 'wa, asiwi ìpawapto wê wa'aba zém na hã. ãne wa, ma tô, to sina we watême wi, aihawi wa'aba hã. ãne wa, wa duré wa norĩ hã watoi uptabi na wahâimana, ìsabâdã hã. ¹⁴ Titu hã ãma atême morĩ aba ô ré, wa tô tâma aiwasu'u wê za'ra wa'wa, ìsôwa, te te aiwaih'u'u sirômo za'ra wa'aba da. Taha wa, taré te ãma tâma ai'umnhasi baba za'ra wa'aba

õ di, ãsõwamhã. Wa norĩ hã wazadawa nhipese ãna, wa tô wanhimirowasu'u wẽ na si, wa te aima 're rowasu'u u'ãsi za'ra wa'wa, tô sena na ãma 're ãwawaihu'u za'ra wa'aba mono zéb da hã. Taha zarina, Tituhu ma, wa te ã'aiwasu'u wẽ za'ra wa'aba zém na hã, tô sena na te za taha zarina si oto da te 're aiwawaihu'u za'ra wa'wa, a norĩ wa'wa hã. **15** Titu hã ai'rata sãmra aba ré, ma tô ãsimiroti hã asiwi ãwapari pese za'ra wa'wa. Ma tô duré asina aihâtã'ã za'ra wa'aba nherẽ, asiwi ã'ãri wẽ wa'wa, marĩ na tãma ãma asina uwaimrami za'ra wa'aba õ wa, te te siwi aiwẽ'õ za'ra wa'aba õ'umnhasite. Taha wa, tãma asawi pese za'ra wa'aba di, ãne na ai'ãma po're si'ãri za'ra wa'aba õ wa. **16** Taha wa, wa hã duré, aima ãto za'ëtẽ za'ra wa'aba di. E marĩ wa. ãma ai'umnhasi za'ra wa'aba wa, ãne na hã oto.

Ësibrob'õ norĩ ma, 're ãdanhoprub za'ëtẽ za'ra mono zé wasu'u

8 **1** Wasisãnawã norĩ, wa wasima aiwẽ za'ra wa'aba ni, 'Re ãhãimana u'ãsi mono hã tinhimizawi pese zéb zarina, ãsazei'wa norĩ ma, 're ãsõpru mono zé wasu'u hã, waihu'u za'ra wa'aba da, Masédoniza na danhipti'a nho'õmo nhisi ãma rowahutu u, siré 're ãsi'rã'õtõ mono norĩ ma, 're ãsõpru mono zé wasu'u hã. **2** Ta norĩ hã da te ãma 're ãrowasété za'ra mono na, te te 're robzépata za'ëtẽ za'ra mono nherẽ, duré sibrob ãna 're hãimana za'ra mono nherẽ, ma tô to sina, dama tinhoprub za'ëtẽ za'ra, tite rob'uiirazém na hã. **3-4** Marĩ hã sa hãimana za'ra õ nherẽ, ma tô sa'ëtẽ na dama sãmri za'ra, tinhoprubzém na te te ãma dazawi za'ra da. Si'uihã na ma tô sima pisutu za'ra, ãne na wa te ãma saze za'ra wa, Zeruzarẽ ãma 'Re ãhãimana u'ãsi mono nhib'a'uwẽ norĩ te te siwi ãma pawaptob za'ra da, te te sima ãwẽ uptabi za'ra zéb zarina. Taha wa, wẽ di ãne hã, dama ãma ãsõprub za'ra zé hã, Masédoniza ãma ãsazei'wa norĩ nhoprubzé hã. **5** Wa norĩ hã ãne zõ, wanhimipari õ nherẽ, ma tô Wanhib'apito ma uimrehẽne sisãmri za'ra ta norĩ hã, taha ma si 're hãimana za'ra mono da. Taha zarina, ma tô duré wama sisãmri za'ra, te te wapawaptob za'ra da, 'Re ãhãimana u'ãsi mono te te tãma ãpisutu za'ra zéb zarina hã. **6** Titu hã ãma atême morĩ 'rata aba wamhã, ma tô rob'uiirazé ubumro na sãna'rata, asõprub za'ra wa'aba zém na hã. Taha wa, wa tô tãma roti pese ni, duré ãma atême morĩ aba wamhã, rob'uiirazé ubumro na te te ãma sizusi da, romhuri hã wẽ uptabi na te te uprosi da. **7** A norĩ wa'wa hã te Cristu hã aima umnhasi za'ra wa'aba wa, ãma 're ãsasãmri pese za'ra wa'aba mo. 'Re ãhãimana u'ãsi mono nhimiroti na, te aimreme wẽ na dama 're ãrowasu'u za'ra wa'aba mo. ãsimiroti hã ma tô duré 're ãwawaihu'u pese za'ra wa'aba mo. Taha wa, asimi'ẽ na te 're ãromhuri pese za'ra wa'aba mo, 'Re ãhãimana u'ãsi mono hã te te aima 're ãwẽ

za'ra wa'aba mono zéb zarina. Te duré asiwi 're ïwazawi pese za'ra wa'aba mo. ãne hã aima sa'ětë uptabi za'ra wa'aba di, 're aihâimana za'ra wa'aba mono zém na hã. Taha wa, te za sa'ětë na dama asôprub za'ra wa'wa duré.

8 ãne hã wa hã te ãma aima 'ru za'ra wa'aba ô di. Taré wa aima ãma roti za'ra wa'wa, ïnhimiroti zarina, 'manharĩ za'ra wa'aba wamhã, 're ïdazawi pese za'ra wa'aba mono zém na, sena na da te 're aiwaih'u za'ra wa'aba mono da. Masédoniza ãma ïsazei'wa norĩ hã simi'ë na te te 're ïdapawaptob za'ra mono ne zô pé, wa ãne na taré ãma aipibu za'ra wa'wa. 9 Wanhib'apito Zezu Cristuhu nhimizawi pese zé hã aima waih'u'u pese za'ra wa'aba di oto. Ta hã Timama siré robze na 're hâimana u'âsi mono nherë, ma tô hâiwa ãma tihâimanazé hã we tirë a'â, ti'ai ãma si'a'uwë da, te te a'â dame 're robzépata mono da. Asada za'ra wa'aba, ma tô dawazari si'a'uwë, taha zarina, a norĩ wa'aba zama 'Re ïhâimana u'âsi mono 'rata 're asimroi u'âsi aba mono da, hâiwa ãma hã. Taha wa, Wanhib'apito hã sisawi ãna 're ïhâimana mono ne, te za asisawi ãna dama asôprub za'ra wa'wa, ate rob'uiprazé wa'aba na hã.

10-11 ïnhimirosa'rada hã wa za oto aima waih'u'u za'ra wa'wa, rob'uiprazé asiwi ï'ubumroi wa'aba zém na hã. Wahub 'rata na ma tô dawana asima ïpisutu za'ra wa'wa, rob'uiprazé hã asiwi ïrã'ôto aba zéb da hã. Dawana ma tô duré rob'uiprazé ubumro na ãma ïsãna'rata za'ra wa'wa. Taha wa, ma'ãpé asiwi uprosi wë wa'aba, rob'uiprazé ubumro hã. Ato sina, ãma asisaze za'ra wa'aba ne, te za oto ãhãna hã ãma ï'uwaimrami za'ra wa'wa duré, rob'uiprazém na hã, aihâiba mono bâ aima 're ïhâimana za'ra wa'aba mono zéb zarina, niha wamhã, ïsa'ëtë zarina, niha wamhã, ïsyry zarina. 12 Ato sina, ãma asôprub za'ra wa'aba wamhã, 'Re ïhâimana u'âsi mono si te za asôprubzém na aiwësãmri za'ra wa'wa. Asimarĩ aba ô wa, tô syry na ïsômri za'ra wa'aba zéb zarina, te za duré ãma aiwësãmri za'ra wa'wa, ato sina ãma asôprub za'ra wa'aba wa.

13-14 E a norĩ wa'aba si, sa'ëtë na ïsômri za'ra wa'aba na, da'upana ãma robzépata za'ra wa'aba da, wa ãne na aima roti za'ra wa'wa. Mare di. Taré ãhãna hã sa'ëtë na aima hâimana za'ra wa'aba wa, te za ãma ïpawaptob za'ra wa'wa, Zeruzarë ãma ïsazei'wa norĩ hã, marĩ zô tiwi 're rowaptâ'â za'ra mono wa. Tawamhã, nimahã na marĩ zô, aiwi 're rowaptâ'â za'ra wa'aba mono wamhã, te za duré ta norĩ hã marĩ na te te 're aipawaptob za'ra wa'wa, asa, sa'ëtë na tâma hâimana za'ra wamhã. ãne wamhã, aiwa te za asôprubzém na asima ãma 're ïwa'rãmi za'ra wa'aba mo. 15 Duréihã Mozési ma tô ãne na ãma rob'ui'éré, Izarazéhé nhihudu norĩ hã a'ubuni wi simizahâri mono sidâpâsi, mana na dasazém nhisi hã te te siwi ï'ubumroi mono na hã:

“Ni'wam norĩ hã sa'ětẽ uptabi na te te sima ubumro za'ra mono nherẽ, tãma si'atarẽme za'ra mono õ di, tisiré norĩ hã te te ãma pawaptob za'ra mono wa. Taha wa, ni'wam norĩ hã syry na te te sima ubumro za'ra nherẽ, ta norĩ wi tiwi sô rowaptâ'â za'ra õ di, ãsazéb zô hã.”

Ãne duréihã ãhã wasu'u na, Mozési te te ãma ãrob'ui'érezé hã, ãbaihã na hã. Tane duré, a norĩ wa'wa hã te za 're asipawapto pese za'ra wa'aba mo, aiwa 're aihãimana za'ra wa'aba mono da.

Titu hã to sina datẽme ãmorízé wasu'u

16 'Re ãhãimana u'ãsi mono, ma tô Tituhu ma pisutu, tãma asawi pese za'ra wa'aba zéb zarina, te te aipawaptob za'ra wa'aba da, wa norĩ hã wa te duré 're ã'asawi pese za'ra wa'aba mono ne. Taha wa, wa ãma wawata ni, 'Re ãhãimana u'ãsi mono ãma hã, tô sena wa, õ hã. 17 Tawamhã õne haré ma tô Titu hã sina wazaze, ãma atẽme ãmorĩ aba zém na da hã. Taha wa, si'uihã na te te ãma sima ãrowézéb zarina, to sina te za tô ãma atẽme timorĩ za'ra wa'wa ãhãna hã, atẽme za'ra wa'aba. 18 Wasisãnawã hã wa za duré ãsiré ãma atẽme satõrĩ za'ra wa'aba ni, aibã hã. ãme ãsazei'wa norĩ hã ma tô te te sima 're wasu'u wẽ za'ra, Cristuhu wasu'uwẽ na simiromhuri wẽ uptabi wa, ta hã. 19 Duré dama simiromhuri wẽ uptabi wa, ma tô ãsazei'wa norĩ hã siwi pisutu, Zeruzarẽ u ãsazei'wa norĩ nhoprubzéb ré, za wasi'aba'rúi wa, ãma wasiré morĩ da. Tawamhã Wanhíb'apito ãma wawatazéb da, wa za tô ãne hã 'manharĩ ni, duré wato sina, wa te 're ãda'apawapto mono zém na, da te wawaihu'u za'ra da.

20 Wanhimisaihuri hã da te wa'ãma nomri tõ da, wa za asõprub za'ra wa'aba zé hã wasitẽme wa te wasiwi 'madã'ã pese za'ra, wasi'aba'rúi wamhã. 21 ã'uwaibaba, wa te ãma ã'uwa'imrami za'ra da si, wa tô ãré wasima rob'madã'ã za'ra ni, Wanhíb'apito nho'a, duré uburé danho'a zama.

22 Wasisãnawã hãiba amo hã wa za duré ãma atẽme satõrĩ za'ra wa'aba ni, Titu norĩ siré, ãma morĩ da. Ta hã wa tô nasi pibu za'ra ni, simi'ẽ na te te 're romhuri mono zô, Wanhíb'apito ma. Taha wa, wa tô waihu'u za'ra ni, tô sena ãsimi'ẽ na hã, duré to sina te te 're ãromhuri mono na hã. Ta hã aiwasu'u wẽ za'ra wa'wa hã te te wapari wa, tãma ai'umnhasi uptabi za'ra wa'aba di, za rob'ui'prazém na dama asõprub za'ra wa'aba zém na hã. Taha wa, toi uptabi di ãhãna hã, rob'ui'prazé ubumro na za te te ãma aipawaptob za'ra wa'aba wa. 23 Titu hã bété. Ta hã ãsiré Wanhíb'apito ma romhuri'wa te 're hãimana, Cristuhu wasu'uwẽ na ãsiré te te 're ãaipawaptob za'ra wa'aba mono. Duré wasisãnawã hãiba amo norĩ hã za ãsiré ãma ãneb zahuré da hã, ta norĩ hã te za

tisiré ãsazei'wa norĩ zadawa para, ãma atẽme ãne wa'aba na siwasu'u zahuré, aima za'ra wa'aba hã. Ta norĩ hã simiromhuri wẽ uptabi wa, te za Cristuhu ãma si 're dawata za'ra. ²⁴ Taha wa, ma'ãpé ãwẽ na si uburé marĩ na hã ãma tãma uwaimrami za'ra wa'aba za, asimizawi pese aba zém na te te aiwaihu'u za'ra wa'aba da, duré sena na, wa te dama 're ãi'awasu'u wẽ za'ra wa'aba mono zém na, te te aiwaihu'u za'ra wa'aba da. Duré ãme ãsazei'wa norĩ, siré 're ãsi'rã'õtõ mono norĩ hã, ãne na te te aiwaihu'u za'ra wa'aba da, te za ãwẽ na si tãma ãma ã'u'waimrami za'ra wa'wa.

Zudeza ãma ãsazei'wa norĩ ma, ãdanhoprub za'ra zé wasu'u

9 ¹ E wa hã wa za ãne na aima ãma roti na sahu za'ra wa'wa, ãnhimi'ui'ére na hã, Zudeza na danhipti'a nho'õmo nhisi ãma 'Re ãhãimana u'ãsi mono nhib'a'uwẽ norĩ ma, asõprub za'ra wa'aba da, dame. Mare di. ãne na, te aima ãma roti na sahu za'ra wa'aba õ di za, ãhãna hã. ² E marĩ wa. Zudeza ãma ãsazei'wa norĩ hã asiwi pawaptob za'ra wa'aba da, asi'uihã na ato sina, ãma asima rosa'rata za'ra wa'aba wa. ãne na, wa tô wa hã ãma aiwaihu'u za'ra wa'wa, tô sena na. ãme Masédoniza na danhipti'a nho'õmo nhisi ãma ãsazei'wa norĩ 're ãhãimana za'ra mono norĩ ma, wa tô aiwasu'u wẽ za'ra wa'wa. ãne, wa tô ta norĩ ma hã tãma aiwasu'u wẽ za'ra wa'wa: “Ataza na danhipti'a nho'õmo nhisi ãma ãsazei'wa norĩ hã ma tô rob'uiprazé ubumro na sãna'rata za'ra, wahub 'rata na hã.” ãne na, wa tô tãma aiwasu'u wẽ za'ra wa'wa. Rob'uiprazé hã ato sina, asiwi ãubumro sirõmo za'ra wa'aba zéb zarina, ma tô ta norĩ zama sima ãma rosa'rata za'ra, to sina, aiwa asine wa'aba, te te siwi 'manharĩ wẽ da, aiwab da. ³ ãne na, wa tô dama aiwasu'u wẽ za'ra wa'wa. Tane nherẽ, wa za ãsisõwa ãma atẽme satõrĩ za'ra wa'wa, wasisãnawã norĩ hã, rob'uiprazé ubumro na te te aipawaptob za'ra wa'aba da, ãwana ré asiwi 'rã'õtõ pari aba da, te dama aiwasu'u wẽ za'ra wa'aba zéb zarina. Duré te dama aiwasu'u wẽ za'ra wa'aba zém na, taré te ai'umnhasi baba za'ra wa'aba tõ da, wa za tô ãne hã 'manha. ⁴ ãté Masédoniza hawimhã, wasisãnawã norĩ hã te za ãma ãsiré ai'aba'ré, atẽme za'ra wa'aba. Tawamhã, ãma atẽme wasihutu aba wamhã, rob'uiprazé hã asiwi 'rã'õtõ pari aba õ wamhã, ãté wa aré aima aséb za'ra wa'aba ni, taré wa te ai'umnhasi baba za'ra wa'aba wa. A norĩ wa'wa hã bété. Te aré tô aséb za'ra wa'wa, tô sena ãubumro na, ãma uwaimrami za'ra wa'aba õ wa. ⁵ Taha wa, wa tô ãne rosa'rata ãsima, wasisãnawã norĩ hã ãsisõwa te ãma atẽme satõrĩ za'ra wa'aba da, rob'uiprazé ubumro na te te aipawaptob za'ra wa'aba da, asiwi 'rã'õtõ pari aba hã ãzõ, ãma ãropisutu za'ra wa'aba zéb zarina. Tawamhã, ãma atẽme ãwisi za'ra wa'aba wamhã, õne haré wa za ti'ã, asi'uihã na ato sina, dama

asõprub za'ra wa'aba zém na, da te dasiwi aiwaihu'u za'ra wa'aba da.

6 ãne na, wa za duré ãma aipo're pu'u za'ra wa'wa, ãma rosa'rata za'ra wa'aba da. Amnho hã syry na da te 're ïzuri mono zéb zarina, te za syry na da te 're ubumro za'ra, dama 're 'rã préduub za'ra mono wamhã. Sa'ëtê na, da te 're zuri mono wapsi, te za oto sa'ëtê na da te 're ubumro za'ra. Tane duré, dasima 're ïdanhoprub za'ra mono zéb zarina, te za 'Re ïhâimana u'âsi mono hã dama 're sõpru, ïwa'rãmi. 7 'Rãwi aipê'ê 're, asima ïwaihu'u za'ra wa'aba zéb zarina si, te za aihâiba mono bâ dama asõprub za'ra wa'wa, âté sa'ëtê na, âté syry na. Robzei'õ nherê, dama asõprub za'ra wa'aba õ di za. Duré taré da te aima ï'ru za'ra wa'aba zéb zarina, dama asõprub za'ra wa'aba õ di za. Mare di. Asi'uihã na si te za asima ïwê za'ra wa'aba zéb zarina, dama asõprub za'ra wa'wa, ato sina. ãne si ïwê uptabi hã, 'Re ïhâimana u'âsi mono ma hã, dato sina dasima 're ïdanhoprub za'ra mono zé hã. 8 'Re ïhâimana u'âsi mono hã waihu'u pese uptabi di, uburé marĩ ïwê hã te te aima 're ï'anhomri aba mono da hã, marĩ zô aiwi 're rowaptâ'â za'ra wa'aba mono tõ da, ãma 're aihâimana za'ra wa'aba mono zéb da hã, duré ãma 're ïdapawaptob za'ra wa'aba mono zéb da hã. 9 Duréihã ni'wa hã ma tô ãne na rob'ui'ére, ïbaihã na hã:

“Ïsibrob'õ norĩ ma, te 're sõprub u'âsi, sa'ëtê na. Ïsimizawi pese zé hã dawi 're si'utõrĩ waihu'u za'ra mono õ di za. Te za dama 're hâimana u'âsi za'ra.”

ãne duréihã rob'ui'ére wasu'u hã.

10 E 'wa hã te robzã hã robzuri'wa norĩ ma, te te 're anhomri. E 'wa hã, te dasazé hã te te dama 're anhomri. Ta hã, 'Re ïhâimana u'âsi mono. Tane te za duré ïsõprubzé hã aima 're sa'ëtê za'ra wa'wa, dama 're asõprub za'ra wa'aba mono zé wa'rãmi, sa'ëtê uptabi na oto dama ãma 're asõprub za'ra wa'aba mono da, nimahã na hã. 11 Sa'ëtê na te za tô ïwê hã te te aima 're sõmri u'âsi za'ra wa'wa, taha zarina, oto a norĩ wa'wa hã sa'ëtê na ãma 're dapawaptob u'âsi za'ra wa'aba mono da, aiwab da. Taha wa, da'ahã na te za oto 'Re ïhâimana u'âsi mono ãma tawata za'ra ni, asõprub za'ra wa'aba zé hã za wa te datême ãwisi za'ra wê te. 12 ïwê hã te za tô ï'manharĩ za'ra wa'wa, ãne na dapawaptob za'ra wa'aba wamhã. E marĩ wa. Ta norĩ wi hã, marĩ zô tiwi 're rowaptâ'â za'ra mono õ di za oto, 'Re ïhâimana u'âsi mono nhib'a'uwê norĩ wi hã, Zudeza ãma 're ïhâimana za'ra mono norĩ wi hã. Taha zarina, te za duré ahã na oto ãma 're wata za'ra, 'Re ïhâimana u'âsi mono ãma hã. 13 A norĩ wa'wa hã tãma asõprub za'ra wa'aba zém na, pawaptob za'ra wa'aba wa, te za tãma ãma ï'uwaimrami za'ra wa'wa, 'Re ïhâimana u'âsi mono ma hã. Taha wa, ahã na te za tô 'Re ïhâimana u'âsi

mono âma tiwata zara, Cristuhu wasu'uwẽ zarina 're anomro wẽ wa'aba mono na, duré asõprub uptabi na pawaptob za'ra wa'aba wa, ta norĩ hã, duré darob amoi âma 're ãhâimana za'ra mono norĩ hã, pawaptob za'ra wa'aba wa. **14** Ta norĩ hã te te 're asawi pese za'ra wa'aba mono wa, te za ai'âma 're mreme zusi u'âsi 'wa, 'Re ãhâimana u'âsi mono ma, ta hã tinhimizawi pese zéb zarina, te te aipisutu za'ra wa'aba wa, asimarĩ na tãma asõprub za'ra wa'aba da, ãsimarĩõ norĩ ma hã. **15** 'Re ãhâimana u'âsi mono âma si, wa za 're wawata u'âsi za'ra, ti'ra na wama ãsõprub za'ra zé wa'rãmi. 'Re ãhâimana u'âsi mono nhoprubzé hã wẽ uptabi nherẽ, damreme na ã'uwaibaba, da te dasima âma 're ãrowasu'u za'ra mono da hã, da te dasima âma 're uwaimrami waihu'u za'ra mono õ di.

**'Re ãhâimana u'âsi mono zadawa para, Paru te te dama 're
ãsadawa wasu'u mono zé wasu'u**

10 ¹ Ni'wam norĩ hã asiré wa'aba, 're ãhâimana za'ra mono norĩ hã te ãne te te sima 're ãbãsi za'ra: "Paru hã wa'rata sãmra ré hã, wama pahi za'ra di, marĩ na te te wama ãnharĩ za'ra da hã, wanho'a. Wanhiti 're hãimana mono wapsi, te mreme pahi ãna te te wama 're anharĩ, tinhimi'ui'ére na si." E ãne hã ãma 're hãimana mono bâ. Mare di. Wa hã Paru, wa za oto aima âma roti za'ra wa'wa. ãwapari pese za'ra wa'aba za. Cristuhu nhisi na, wa za âma aima roti za'ra wa'wa ãhãna hã, ta hã simizawi pese wa, duré atãma na 're hãimana u'âsi mono wa. Marĩ da, 're sisapëtẽ waihu'u mono õ di, ta hã. ² Ni'wam norĩ hã ma tô ãne na ãma nharĩ za'ra, ãhãiba na: "Paru hã ãsazei'õ'wa norĩ ne, te 're hãimana." ãne te ni'wam norĩ hã ããma rosa'rata za'ra. Taha wa, apã ãma atẽme ãmorĩ aba wamhã, ãtẽ ãmreme tete na, wa za tô aima roti za'ra wa'wa, ãpahi ãna, ãne hã te ãsima wẽ õ nherẽ. Taha wa, ãwasu'u wasédé hã wapari za'ra wa'aba õ di za, ãne na te aima nharĩ za'ra wa'aba tõ da, asõ'a za'ra wa'aba. ³ Wa norĩ hã ti'ai âma, wa dawazari 're wahãimana tô, uburé ãsazei'õ'wa norĩ wazari. Tane nherẽ, ti'ai âma 're ãdahãimana za'ra mono zéb zarina, wa te 're a'wapéi mono õ di, 'Re ãhâimana u'âsi mono nhitob'ru norĩ hã. Mare di. ⁴ Ti'ai âma 're ãdasi'wapé za'ra mono zém na, wa te 're a'wapéi mono õ di duré. 'Re ãhâimana u'âsi mono nhimnhĩ'ãsi na si, wa tô wa te 're a'wapéi u'âsi, ãwaihu'u pese zarina. ãsitob'ru norĩ nhiptetezé hã wa te tiwi ãma 're ã'auprosi mono zéb da hã, wa ãhã na si wa te 're a'wapéi u'âsi, ta norĩ hã, 'Re ãhâimana u'âsi mono nhimnhĩ'ãsi na si. ⁵ Taha na si, wa duré danhimiroti tô senai'õ hã wa te dawĩ 're a'uprosi. Ni'wam norĩ hã tiwẽ na sina 're wata za'ra mono wa, te 'Re ãhâimana u'âsi mono hã tãma waihu'u ãna, 're hãimana za'ra. ãne na danhimirosa'rata wasédé hã, wa duré wa te dawĩ 're a'uprosi

u'âsi, 'Re îhâimana u'âsi mono nhimnhi'âsi na, îwaih'u pese zarina. Uburé Cristuhu nhitob'ru norî nhimirosa'rata wasédé hã wa duré wa te tiwi 're awaibui u'âsi, Cristuhu nhimiroti zarina si, te te oto 're rosa'rata za'ra mono da, ta norî hã îwê na si. ⁶ A norî wa'wa hã te oto Cristuhu âma 're îsasômri pese za'ra wa'aba mo. Tane nherê, ni'wam norî hã asiré 're hâimana za'ra wa'aba mono nherê, Cristuhu wi, apâ tihâimana wasété zô 're sipizari za'ra mono wa, wa za ta norî zada 're wahâimana, wa te wasiwi îwê'ô za'ra zéb zarina, niha wa te dama âma roti za'ra da, ta norî hâiba na hã.

⁷ Atômo na wahâiba mana wawi, asiwi 're îwa'madâ'â za'ra wa'aba mono zéb zarina si, ma tô asiwi 're îwawê'ô za'ra wa'aba mo. Ni'wam norî hã asiré wa'aba, 're îhâimana za'ra mono norî hã te âne na te te si'âma 're rosa'rata upa za'ra râwi: "Wa norî si, wa Cristuhu zadawa para, wa te 're romhuri za'ra." Âne na asi'âma rosa'rata za'ra wa'aba ze te bâ, ma'âpé apâ asi'âma rosa'rata pese za'ra wa'aba. E marî wa. Wa norî zama, Cristuhu zadawa para dama romhuri'wai wa. ⁸ Wanhîb'apito hã ma tô wapisutu, îsadawa para, wa te 're aipawaptob za'ra wa'aba mono da. E tawamhã, wanhîmipawaptobzéb zarina, âma 're anomro wê wa'aba mono zé hã, wa te aiwi 're uprosi za'ra wa'aba mono da, ma tô âne hã wama pisutu. Mare di. Îsadawa para, wa te 're î'aipawaptob za'ra wa'aba mono zéb zarina, asiptete sina âma 're anomro aba mono da si, ma tô wapisutu, Wanhîb'apito hã. Âhã zarina si, aima 're îsiwasu'u za'ra wa'aba mono wa, âma 're înhisé mono ô di, tô sena aima 're îsiwasu'u za'ra wa'aba mono wa, âne na hã. ⁹ Înhimi'ui'ééré na te aima âma îroti za'ra wa'aba zé ma, aipahi za'ra wa'aba da hã, te amo îsima aiwê za'ra wa'aba ô di. ¹⁰ Ni'wam norî hã te duré te te sima 're îwasu'u za'ra, âne: "Paruhu nhimiroti hã pire uptabi di, tinhimi'ui'ééré na si te te wama 're îroti za'ra mono zém na hã. Mreme tete sina, te za duré âma wama roti pese za'ra, tinhimi'ui'ééré na hã. Tane nherê, wa'rata sãmra wamhã, marî dai ô di. Wama mreme wapu za'rare di." Âne te ni'wam norî hã te te sima 're îbâsi za'ra, îza're'ra si. ¹¹ Tane nherê, asiti wahâimana za'ra wa'aba ré, wanhimi'ui'ééré na wamreme tete sina, wa te aima âma îroti za'ra wa'aba zéb zarina, wa za duré wahâimana pire na ai'rata wahâimana za'ra wa'aba ni, apâ âma wane wamhã, atême za'ra wa'aba. Âne hã ma'âpé wa'âma waihu'u za'ra wa'aba, rosa'rata na wa'âma î'upa za'ra wa'aba norî hã.

¹² Ta norî hã danhipai u 're îhâimana wê za'ra mono na, ma tô 're si'madâ'â ze za'ra. Tane nherê, wa norî hã aiwab da hã, wa te wasina rosa'rata waihu'u ô di, wawê na hã. Tane nherê, te ta norî hã îsimiza'rese'ô ne 're hâimana za'ra. Tihâimana wê zéb zô si, te ta norî hã râwi sina 're sôpré, taha na si danhipai u 're hâimana wê

za'ra mono da newa. ¹³ Tane nherẽ, wa norĩ hã tô ìbâre, wa aimã wasiwasu'u za'ra wa'aba ni. 'Re ìhâimana u'âsi mono te te wama ìpisutuzém nhipai u, aimã wasiwasu'u za'ra wa'aba ô di. Romhuri hã, 'Re ìhâimana u'âsi mono te te wama ìpisutuzéb zarina si, wa tô wa te dama 're romhuri, a norĩ wa'aba ma zama. Taha na si, wa aimã wasiwasu'u za'ra wa'aba ni, wa te dama 're ìromhuri wẽ mono zém na si. ¹⁴ 'Re ìhâimana u'âsi mono te te wama ìpisutuzéb zarina si, wa tô ãma wanem na, atẽme za'ra wa'aba, dawana ìsadawa para, wa te aipawaptob za'ra wa'aba da. Te te wama ìpisutuzém nhipai u, wa te tiwĩ ãma upai ô di, Cristuhu wasu'uwẽ hã wa te aimã wasu'u 'rata za'ra wa'aba wamhã. ¹⁵ Duré, danhimiromhuri na nherẽ, taré wa norĩ hã da'upana wazadawa nhipese na 're wasiwasu'u mono ô di, aimã za'ra wa'aba hã. Taré, wa wa norĩ hã wa te wasima 're aiwẽ za'ra wa'wa, Cristuhu ãma 're ìsasômri za'ra wa'aba mono zém na, asima ãma 're sa'êtẽ za'ra wa'aba mono da, taha zarina, wa te aimã 're ìromhuri za'ra wa'aba mono zém na si, wa te aimã ãma 're sa'êtẽ za'ra wa'aba mono da, 'Re ìhâimana u'âsi mono te te wama ìpisutuzéb zarina si. ¹⁶ Tawapsi, wa za datẽme 're wane, darob amoi u, airom nhiti za'ra wa'aba 're ìdahâimana za'ra mono norĩ ma, ìwasu'uwẽ hã wa te dama 're wasu'u mono da. Cristuhu wasu'uwẽ na ni'wa hã te te dama 're ìromhuri mono ô zéb u si, wa za oto 're wane, darob amoi u hã, ìwasu'uwẽ na, da te dama ãma 're romhuri za'ra mono nherẽ, taré wazadawa nhipese na, da'upana dama 're wasiwasu'u tã mono da.

¹⁷ ãne na ma tô duréihã ni'wa hã ìbaihã na ãma rob'ui'ére, 'Re ìhâimana u'âsi mono mreme na:

“Ni'wam norĩ hã to sina oto 're hâimana za'ra mono wamhã, Danhib'apito te te 're ìpawapto wẽ za'ra mono zém na si, te za tô dama 're siwasu'u wẽ za'ra, to sina oto ãma 're ìhâimana za'ra mono zém na hã.”

ãne duréihã rob'ui'ére hã, 'Re ìhâimana u'âsi mono mreme na hã. ¹⁸ Ni'wam norĩ hã tiwẽ na 'rãwi 're ìsi'madá'â ze za'ra mono norĩ hã, Wanhib'apito te te 're wẽsãmri za'ra mono ô di, ta norĩ hã. E marĩ wa. Te te sima 're ì'awasuu wẽ mono norĩ si, te za te te 're awẽsãmri, Wanhib'apito hã.

Cristuhu wasu'uwẽ upana, roti senai'õ na te te dama 're ìroti za'ra mono norĩ wasu'u

11 ¹ ãhãna, wa za ìsisõwa ãma ìsina aipo're pu'u za'ra wa'wa, ì'ãma aiwa'a za'ra wa'aba tã da, ìnhimiza'rese'õ na ì'ãma 're rosa'rata za'ra wa'aba mono nherẽ. ² Wa hã te 're asawi pese za'ra wa'aba mono wa, wa tô te ai'ãma 're rosa'rata u'âsi za'ra wa'wa, 'Re ìhâimana u'âsi mono te te 're ì'asawi pese za'ra wa'aba mono ne.

Ni'wa hã aibã ma, ti'ra ubuni hã mro da, te te tãma ãpisutu ne, wa tã aipisutu za'ra wa'wa, Cristuhu ma si oto 're aihãimana za'ra wa'aba mono da. ³ Tane nherẽ, wa oto ãhãtã'ã sina, te ai'ãma 're rosa'rata u'ãsi za'ra wa'wa. E marĩ wa. Cristuhu ãma si, 're sasõmri pese za'ra wa'aba mono nherẽ, ãté ni'wam norĩ hã roti tã senai'õ na taré te te aima 're ãrowasu'u za'ra wa'aba mono zéb zarina, te za Cristuhu wasu'uwẽ hã ãrẽme za'ra wa'wa. Duréihã Wa'uburé hã wahi na sihãiba wa, Ewaha ma, sadawa nhipese na te te ãrowasu'u ne, te za tã ãté ni'wam norĩ hã te te aima 're rowasu'u za'ra wa'wa, roti tã senai'õ na hã. ⁴ Zesusihi wasu'uwẽ tã sena uptabi si, wa tã aré aima wasu'u za'ra wa'aba ni. Tawamhã taha wasu'u na, wa te aima ãrowasu'u za'ra wa'aba zéb zarina, ma tã ãsaze za'ra wa'wa. Taha zarina, ma tã duré asima ãwẽ za'ra wa'wa, 'Re ãhãimana u'ãsi mono pẽ'ẽzani hã aipẽ'ẽ 're, aima 're hãimana u'ãsi za'ra wa'aba mono da. Tane nherẽ, ni'wam norĩ hã Zesusihi wasu'uwẽ upana, tã senai'õ na te te aima 're rowasu'u za'ra wa'aba mono nherẽ, Wanhib'apito wasu'uwẽ ne, tã senai õ nherẽ, 'rãwi asiwi 're wẽ'õ za'ra wa'aba mono õ di. Õne haré ma tã ãma 're ãsasõmri za'ra wa'aba mo. 'Re ãhãimana u'ãsi mono pẽ'ẽzani upana, ma tã ãhãiba'õ mreme si asima 're ãwẽ za'ra wa'aba mo.

⁵ E ta norĩ hã Cristuhu zadawa wasu'u'wa pã, ma tã bété ãsimirowasu'u na ãma ãsaze za'ra wa'wa. E ãnhimiromhuri hã tãma wapu bã, ta norĩ nhimiromhuri ma hã. ⁶ Áté ãmreme hã, ãma pibu prã ti tã, da'ahã nho'a te dama 're ãrowahutu mono zéb da hã. Tane nherẽ, Cristuhu wasu'uwẽ si, tã sena hã ãma waihu'u pese di. ãne na ma tã oto ããma ãwaihu'u pese za'ra wa'wa, a norĩ wa'wa hã.

⁷ Asiwi ãpawa'ãbã aba ãna, wa tã 'Re ãhãimana u'ãsi mono wasu'uwẽ na si te 're aipawaptob za'ra wa'wa. Taha wa'rãmi, a norĩ wa'aba si, ãma aipire na aihãimana za'ra wa'aba da, wa tã ãhãimanazéb da hã, ãsi'uihã na nasi wa'ã, ãpire na aima ãhãimana za'ra wa'aba tã da. E ãne wamhã, ãwasédé wa tã 'manha. E tã 're ãhãimana mono zéb zarina, ma tã ãne na ããma ãrosa'rata wasété za'ra wa'wa, asima. ⁸ Cristuhu wasu'uwẽ na te aipawaptob za'ra wa'aba da, ai'rata ãnhamra aba ré, rob'uiprazém na ãma asõprub za'ra wa'aba õ nherẽ, ma tã ai'upana za'ra wa'aba, ãsazei'wa norĩ hã ãpawaptob za'ra, darob amoi ãma 're ãsi'ubumroi mono norĩ hã. Ta norĩ hã Wanhib'apito wasu'uwẽ na te pawaptob za'ra dai õ nherẽ, ma tã tite rob'uiprazém na ãpawaptob za'ra, aima wa'aba si, te ãma ãromhurizéb da hã. ⁹ Ai'rata ãnhamra aba ré, asimarĩ zõ, te aiwasutu za'ra wa'aba da, te nasi aiwi rowaptẽrẽ za'ra wa'aba õ di, marĩ zõ ãwi rowaptã'ã wamhã. Wasisãnawã norĩ si, ma tã uburé marĩ na siwi ãpawapto, ãma ãhãimana mono zéb da hã, Masédoniza hawi, ãma ãsiré ãsi'aba'ré norĩ hã. Taha wa, ai'rata ãnhamra aba ré

hã, ãnhiwari na hã te nasi ropire hã aima 'manharĩ za'ra wa'aba õ di. Tane, wa za duré ãhãimana, apã ãmorĩ na te sahu wamhã, ãma atẽme za'ra wa'aba. ¹⁰ Ni'wa hã marĩ na te wari ãna, wa tã aipawaptob za'ra wa'wa, ai'rata ãnhamra aba ré hã, asiwi ãpawa'ãbã aba ãna. ãne hã ãma wẽ uptabi di tã. ãhã wasu'u hã da te ãwi pari waihu'u õ di, Ataza na danhipti'a nho'õmo nhisi ãma, 're ãdahãimana za'ra mono norĩ hã. Cristuhu nhimiroti hã tã sena uptabi, te 're hãimana. Tane duré, wa hã tã sena, wa ãne na aima ãma rowaihu'u za'ra wa'wa. ¹¹ E marĩ wa, wa tã ãnhiwari ãna aima romhuri za'ra wa'wa. E ãma asawi za'ra wa'aba õ wa. Mare di. ãma asawi uptabi za'ra wa'aba di. ãne na ma tã 'Re ãhãimana u'ãsi mono si ãwaihu'u, 're ãhãimana mono zém na hã.

¹² Zezusihi zadawa wasu'u'wa newa, tã senai'õ na te te dama 're ãroti za'ra mono norĩ hã, aiwa ãsine hã te te dama 're ãromhuri za'ra mono na dama 're siwasu'u za'ra mono tã da, wa za tã ãpawa'ãbã ãna te 're da'apawaptob u'ãsi. ¹³ Ta norĩ hã Zezusihi zadawa wasu'u'wa na, tã sena 're hãimana za'ra mono õ di. Sadawa nhipese na, te tã te te 're romhuri za'ra, Zezusihi zadawa wasu'u'wa newa, da te ãma 're rosa'rata wẽ za'ra mono da, dasima. ¹⁴ Tã ãbãre, te ta norĩ hã ãne hã te te 're 'manharĩ za'ra. E marĩ wa. Satanasihi nhimiroti na si, te te dama 're romhuri za'ra mono wa, ta norĩ hã. Duré Satanasihi ma hã waihu'u pese di, tihãiba na rowa'a na dama 're ãsihãiré mono da hã, hãiwa ãma 'Re ãhãimana u'ãsi mono ma romhuri'wa newa, da te ãma 're saze za'ra mono da. ¹⁵ Taha wa, tã ãbãre te za tãma ãromhuri'wa norĩ hã ãsadawa para, sadawa nhipese na dama 're hãimana za'ra, 'Re ãhãimana u'ãsi mono ma, romhuri wẽ 'wa, 're hãimana za'ra mono newa, da te ãma 're ãrosa'rata wẽ za'ra mono zéb da hã, dasima. Taha wa, ta norĩ hã tiwasédé te te 're ãmanharĩ za'ra mono zéb zarina, te za tã 'Re ãhãimana u'ãsi mono hã te te 're ahã za'ra.

Paru hã te te 're ãrobzépata mono zé wasu'u

¹⁶ ãne wa za ãsiwasu'u na ãma aima sahu za'ra wa'wa. ãnhimiromhuri wẽ na, aima ãsiwasu'u za'ra wa'aba mono nherẽ, ãnhimiza'rese ãna 're ãhãimana mono zém na, ããma rosa'rata za'ra wa'aba õ di za. Tane nherẽ, ãté te za tã ãne na ããma ãrosa'rata za'ra wa'wa, ãnhimiza'rese õ na 're ãhãimana mono zém na hã. ãne wa, te za tã asiwi ãwẽ'õ za'ra wa'aba ãna, ãwapari pese za'ra wa'wa, Wanhib'apito wasu'uwẽ na te dama 're ãromhuri wẽ mono zém na hã aima ãsiwasu'u za'ra wa'aba da. 'Re ãhãimana u'ãsi mono zadawa wasu'u uptabi õ 'wa norĩ, aima 're siwasu'u pari za'ra wa'aba mono nherẽ, wa za tã aima ãsiwasu'u za'ra wa'wa. ¹⁷ ãté Wanhib'apito te te ãma ãwaihu'uzéb zarina, aima ãsiwasu'u za'ra wa'aba õ di, ãhã na

hã. Até danhimiza'rese ãna 're ĩdahâimana za'ra mono zéb zarina si, wa za aima ĩsiwasu'u za'ra wa'wa, ĩnhimiromhuri wẽ na hã. 18 Ni'wam norĩ hã te Wanhib'apito wasu'uwẽ na te te dama 're ĩromhuri wẽ za'ra mono zém na hã aima 're siwasu'u za'ra wa'wa, ãna 're ĩwẽsãmri za'ra wa'aba mono zéb da hã. Tane, wa za duré wa hã aima ĩsiwasu'u za'ra wa'wa, Wanhib'apito wasu'uwẽ na te dama 're ĩromhuri wẽ mono zém na hã, asiwi ĩwaihu'u za'ra wa'aba da. 19 A norĩ wa'wa hã asimiza'rese sina 're ĩ'aihâimana za'ra wa'aba mono zém na, 'râwi 're asi'madâ'â ze za'ra wa'aba mono nherẽ, e niha te bété simiza'rese ãna 're ĩhâimana za'ra mono norĩ nhimiroti si, 're ĩwapari pese za'ra wa'aba mo, asiwi 're wẽ'õ za'ra wa'aba mono ãna. Tane duré, wa hã ĩnhimiza'rese ãna 're ĩhâimana mono di pâ, te za pé ĩzama asiwi ĩwapari pese za'ra wa'wa duré. 20 Ni'wam norĩ hã ma tô 're ĩhâimana za'ra mono zéb zarina, 're aihâimana za'ra wa'aba mono da, te te aima 're 'rui u'âsi za'ra wa'wa, ta norĩ zadawa para si, uburé marĩ hã 're ĩmanharĩ za'ra wa'aba mono zéb da si. Tane nherẽ, asiwi 're wẽ'õ za'ra wa'aba mono õ di, ta norĩ hã. Sadawa nhipese na, aiwi 're sipsaihuri u'âsi za'ra wa'aba mono nherẽ, duré ta norĩ ma si, 're aihâimana za'ra wa'aba mono da, te te 're aiwaibui wa'aba mono nherẽ, e niha bâ bété, asiwi wẽ'õ za'ra wa'aba õ di. Ta norĩ si, aima pire na 're hâimana za'ra wa'aba mono newa, 'râwi 're si'madâ'â ze za'ra mono nherẽ, duré te te ai'ãma 're wasété za'ra wa'aba mono da, atob'rata wi te te 're aihâ za'ra wa'aba mono nherẽ, e asiwi 're wẽ'õ za'ra wa'aba mono ãna bété. 21 Wa hã ãne, te aima 're ĩmanharĩ za'ra wa'aba mono da hã, até aré sada ĩnhib'uware di. Ta norĩ si tinhimirosa'rata na sina 're siptete za'ra mono di, ãne te te aima 're ĩrob'manharĩ wasété za'ra wa'aba mono zéb da hã. E ãne da, 're ĩhâimana mono bâ, wa hã. Mare di.

Ta norĩ hã marĩ wasu'u wẽ na, dama 're ĩsiwasu'u za'ra mono zém na hã te te siwi ãna ĩwabzu za'ra õ di, Wanhib'apito wasu'uwẽ na te dama 're ĩromhuri wẽ mono zém na hã. Tane nherẽ, wa hã ãne na aima ĩsiwasu'u za'ra wa'aba 'wa'âhã, até tô ĩnhimiza'rese'õ ne, wa aré aima 're ĩhâimana za'ra wa'wa. 22 Zezusihi zadawa wasu'u'wa newa, tô senai'õ na te te aima 're ĩroti za'ra wa'aba mono norĩ hã te sina aima 're wata za'ra wa'wa, ebreusi na 're ĩhâimana za'ra mono na hã, duré Izarazéhé nhihudu 're ĩhâimana za'ra mono na hã, duré Abra'âhã nhihudu 're ĩhâimana za'ra mono na hã. Tane, wa duré wa hã ebreusi na 're ĩhâimana, duré Izarazéhé nhihudu, duré Abra'âhã nhihudu, ãne hã aiwa tô wama za'ra hã. 23 Cristuhu ma romhuri'wa na, te duré ta norĩ hã aima 're siwasu'u u'âsi za'ra wa'wa. Tane nherẽ, wa wa hã ta norĩ nhipai u, Cristuhu ma romhuri'wa na 're ĩhâimana. (Áté ĩnhimiza'rese õ na 're ĩhâimana

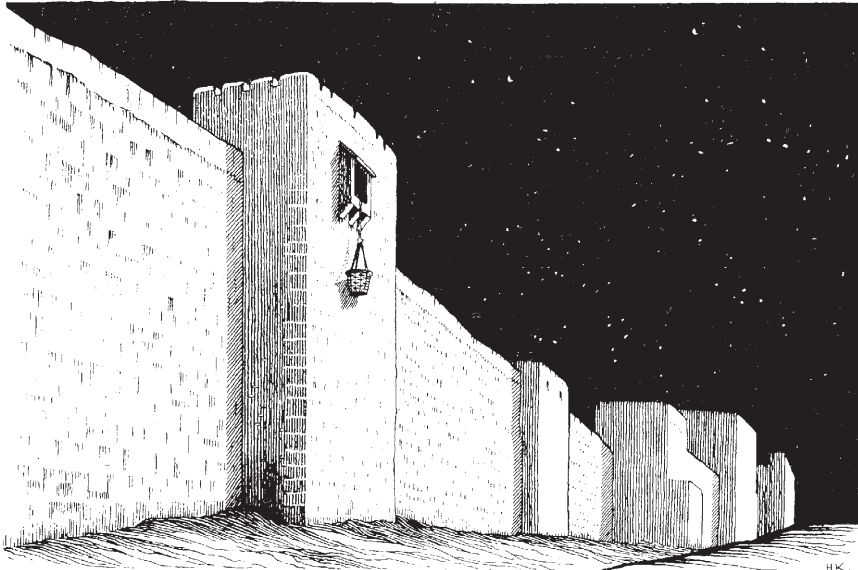
mono na, ĩãma rosa'rata za'ra wa'aba da nherẽ, wa za tô ãne na aima ĩsiwasu'u za'ra wa'wa.) E marĩ wa, wa ta norĩ nhipai u Cristuhu ma romhuri wẽ 'wa na 're ĩhâimana. Wa tô te tãma 're romhuri pese uptabi, ta norĩ nhipai u. Dazazéb 're, ma tô da te dasiwi 're ĩzai u'âsi, ta norĩ 're ĩhâimana za'ra mono zém nhipai u. Ma tô duré da te dasiwi 're ĩ'ahâri u'âsi, powawẽ hânhorõ na, senai'õ na rowasu'u'wa norĩ hã da te dasiwi 're ĩhâ za'ra mono zém nhipai u. ãne wa, wa tô aré 're ĩdâ'â u'âsi, te ĩsina 're romnhimimnhasi za'etẽ mono wa. **24** ĩsiré zudezu norĩ hã ma tô duré nimahã na hã te te siwi 're ĩpré'é. ãne hã nimahã bâta na ma tô 5 na ĩzada tiromhâiba. Misi bâta na, **39** na da te dasiwi 're ĩpré'é mono zé hã, zudezu norĩ hã te te sima 're ĩrob'manharĩ za'ra mono zéb zarina. **25** Romanu norĩ hã ma tô duré te te siwi 're ĩpré'é, wedehu na. ãne hã nimahã bâta na si'ubdatõ oto, ĩzada ĩromhâimana wasété zé hã. Etẽ na ma tô duré dasiwi ĩhâ ni, da te dasiwi ãma ĩwĩrĩ da. Duré, uba're hã ma tô ĩré âzé, â rowi, â sisasi hã sa'etẽ wa. ãne, taha na si'ubdatõ te ĩrobzépatazé hã duré. ãne hã uba're hã misi â na ĩré sipo'o pese wamhã, bâta na wa tô â poré wa'wa ĩhâimana, bâta bâre, mara bâre duré. **26** Daro mono bâ 're ĩmorĩ ré hã, ĩma romnhimimnhasi uptabi nherẽ, wa tô âpré na te 're saprĩ, panho'õmo na hã. Duré danhipsaihuri ahâ di, bâdâdi na hã, danhibrob zô dapãrĩ'wa norĩ hã. Ni'wam norĩ hã ĩsiré zudezu norĩ 're hâimana za'ra mono nherẽ, ma tô ĩzada 're hâimana wasété u'âsi za'ra, zudezu'õ norĩ zama. 'Ri nho'õmo mono bâ, ma tô duré da te dasima 're ĩ'ru za'ra, niha da te ĩma 're rob'manharĩ za'ra mono da. A'ubuni wi 're ĩmorĩ ré hã, ĩsina romnhimimnhasi na, wa tô duré 're ĩhâimana, â poré na zama 're ĩmorĩ ré hã. Ni'wam norĩ hã tô sena Cristuhu zazei'wa 're hâimana za'ra mono newa, ma tô duré ĩzada 're hâimana za'ra, ta norĩ zama. Taha wa, ĩsina romnhimimnhasi uptabi nherẽ, wa tô 're ĩhâimana u'âsi. **27** Duré ãma 're ĩhâimana mono zéb da hã, wa tô te ĩsima 're romhuri pese, ĩnhib'rata na. Bâta ahâ na ma tô duré ĩnhotõ ãna ĩãma 're awẽ. Mram na zama te robzépata ahâ di, 'rubu na zama. ĩsai ãna te 're ĩromhuri mono zém na hã, wa tô duré te 're robzépata. ĩ'uza ãna 're ĩhâimana mono zém na zama, wa tô duré te 're robzépata. **28** Tane nherẽ, taha si õ di, te 're ĩrobzépata mono zé hã. Awẽ sidâpâsi, wa ĩpẽẽ na te 're robzépata u'âsi, daro mono bâ ĩsazei'wa norĩ, siré 're ĩsi'rã'õtõ mono norĩ ãma, te ãma 're rosa'rata u'âsi za'ra mono wa. Ta norĩ ãma 're ĩhâtâ'â za'etẽ za'ra mono di duré. **29** Ni'wam norĩ hã ĩsazei'wa norĩ hâimanazéb 're, sib'uware na 're ĩhâimana za'ra mono norĩ ãma hã, e niha wa za te ãma 're rosa'rata za'ra. Ta norĩ ãma hã wa za tô ãma 're ĩpẽ'ézé za'ra. Duré ni'wam norĩ hã tisiré nhimi'manharĩ wasété zarina, tiwasété na 're si'marõpãrĩ za'ra mono 'ru te, wa za sada 're

ĩhâimana za'ra, tiwasédé te te 're ĩmanharĩ 'rata za'ra mono norĩ zada hã, ta norĩ hã po're ãne 're hâimana za'ra mono wa.

30 Āté niwapsi, wa za tô ãne na hã aima ĩsiwasu'u za'ra wa'wa, uburé marĩ na te 're ĩrobzépata mono zém na si, taha zarina, marĩ da hã, ĩsi'uihã na ĩnhib'uware na 're ĩhâimana mono zém na, asiwi ĩwaihu'u za'ra wa'aba da. **31** 'Re ĩhâimana u'âsi mono hã, Wanhib'apito Zezusihi mama hã, taha ma si ĩwaihu'u pese di, ĩzadawa nhipese ãna aima ĩsiwasu'u za'ra wa'aba zém na hã za. Taha ãma si, wa za 're wawata u'âsi za'ra, wa norĩ hã. **32** Uburé marĩ da, ĩsi'uihã na ĩnhib'uware na 're ĩhâimana mono zém na hã wa za aima ãma ĩsiwasu'u za'ra wa'wa. Damasitu na 'ri nho'õmo nhisi ãma ĩnhamra ré, apito Aretaha zapari da'madâ'â'wa hã ma tô damrami'wa norĩ ma ĩ'ru, 'ri nho'õmo 'wawi wa'ra, 'ridawa nhitob za'ětē mono bâ, te te ĩzô rob'madâ'â za'ra mono da, te te siwi ĩsãmri wa, te te siwi ĩ'âri da. **33** Tane nherē, ni'wam norĩ hã ma tô si'õtô na siwi ĩ'ãma si'ra, 'ri nho'õmo 'wawi wa'ra zadazâri hawi. Taha wa, wa tô rowē na dawí watobro rob u, da'wapéi'wa norĩ wi hã.

Paru hã, sôtô 'rowim ne, marĩ hã te te ĩ'ab'madâ'âzé wasu'u

12 ¹ Marĩ dai õ nherē, wa za duré ãne na aima ãma ĩsiwasu'u za'ra wa'wa, ĩnhimiromhuri wē na hã, Zezusihi zadawa

*Paruhu ãma da te ĩsi'razé
2 Cor. 11.33*

wasu'u'wa, tô sena 're ihâimana mono na, asiwi iwaihu'u za'ra wa'aba da. Zezusihi zadawa wasu'u'wa newa, tô senai'ô na te te aima 're iroti za'ra wa'aba mono nori hã te sina 're wata za'ra, sôtô 'rowim ne, marĩ hã ta nori si te te 're sabu za'ra mono newa, danhotô 'rowi, da te 're irosawêrê za'ra mono ne. Tane nherê, wa tô duré izama marĩ iwaihu'u'ô hã te 're azabu, inhotô 'rowim ne, Wanhíb'apito te te ima 're iwaihu'u mono zéb zarina si. ² Duréihã 'Re ihâimana u'âsi mono, ma tô izaprô, hâiwa u, 're isãmra mono zéb u hã. Wa hã Cristuhu zazei'wa. Inhotô 'rowim ne, hâiwa u imorizém na hã 14 na ma tô iãma tiwahu oto. Até ihâiba u'âsi na, wa tô wi. Até ipê'ezani na si. Wa hã isiwaihu'u ô di. 'Re ihâimana u'âsi mono ma si, waihu'u pese di, âne hã. ³⁻⁴ Âne na hã râwi âma isiwaihu'u ô di tô, wa hã. Até ipê'ezani na si, wa wi, tô. Até ihâiba wahuré. 'Re ihâimana u'âsi mono ma si, âne hã tâma waihu'u pese di. Âne si, wa tô wa hã isiwaihu'u. Rowê uptabi u hã wa tô wi, tô. Tame rowasu'u iwê uptabi hã wa tô te awapari, isi'uihã na. Rowasu'u wê uptabi wa, damreme na i'uwaibaba da te dasima âma 're irowasu'u za'ra mono zéb da hã, da te dasima âma 're uwaimrami waihu'u za'ra mono ô di. ⁵ Âne na ima romhâimana wamhã, até ibâre, wa aré aima isiwasu'u za'ra wa'wa, 'Re ihâimana u'âsi mono te te iwêsãmrizém na hã. Tane nherê, taha na aima isiwasu'u za'ra wa'aba ô di za. Isi'uihã na marĩ da, inhib'uware na 're ihâimana mono zém na si, wa za aima isiwasu'u za'ra wa'wa, asiwi âma iwaihu'u za'ra wa'aba da hã. ⁶ Âne na ima iromhâimanazém na aima isiwasu'u za'ra wa'aba da, te isina rosa'rata 'wa'âhã, e inhimiza'rese'ô ne, wa aré aima isiwasu'u za'ra wa'wa. Mare di. E marĩ wa. Tô sena, âne na aré aima isiwasu'u za'ra wa'aba wa. Tane nherê, taha na aima isiwasu'u za'ra wa'aba ô di za. Inhimiromhuri hã 're imadâ'â za'ra wa'aba mono zéb zarina si, duré inhimiroti hã aipo're na 're iwapari za'ra wa'aba mono zéb zarina si, te za ihâimanazém na iãma 're irosa'rata za'ra wa'aba mo, asima.

⁷ Danhotô 'rowi, da te 're irosawêrê za'ra mono ne, wa tô marĩ iwê uptabi hã te ab'madâ'â tô, inhotô 'rowi te irosawêrê ne. Taha wa, danhipai u dama ipire newa, râwi âma 're isi'madâ'â zeí mono tã da, ma tô 'Re ihâimana u'âsi mono hã ima pisutu, ihâiba na te tô 're robzépata mono da, marĩ na, ro'wa hã te te 're dahâzu mono wa, da'âma 're 'wasi'ê za'ra mono wa, da'âma 're isépu'u siroptub za'ra mono ne. Taha zarina, te tô Satanasi hã te te 're ipibui u'âsi, te âma 're irobzépata u'âsi mono zéb da hã. Tane nherê, 'Re ihâimana u'âsi mono hã te te tiwi 're izawi mono ô di, âne na te te 're ipibu tã mono da hã. E marĩ wa. Dama ipire newa, râwi te isina 're rosa'rata tã mono da. ⁸ Taha wa, wa tô si'ubdatô Wanhíb'apito wi hã isima

rowaptê, tô ôhõ na te 're ïrobzépata mono zém na hã ta hã simisaré te te ïãma sizári da, te ãma 're robzépata zahu tõ mono da. ⁹ Tane nherê, ãne si ma tô nasi ïma waihu'u asa, te tiwi rowaptêrê wamhã: “Te aiãma sizári ô di za. ïnhimizawi pese zéb zarina si, te za 're aihâimana mo. Asi'uihã na marĩ da hã, asib'uware na 're aihâimana mono nherê, te za asiptete sina ïãma 're aihâimana mo, ïnhimipawaptobzéb zarina.” ãne si, ma tô nasi ïma waihu'u na wa'rã asa, Wanhib'apito hã. Taha wa, ïsi'uihã na marĩ da hã, ïnhib'uware na 're ïhâimana mono zém na si, wa za tô ïto sina aima ïsiwasu'u za'ra wa'wa, taha wa'rãmi Cristuhu nhiptetezéb ré si, 're ïhâimana u'ási mono da. ¹⁰ ïsi'uihã na marĩ da hã, ïnhib'uware na 're ïhâimana mono nherê, duré Cristuhu ma, te 're romhuri mono wa, da te ïãma 're wasété za'ra mono nherê, duré ïma ropire na 're ïhâimana mono nherê, duré da te ïma 're rob'manharĩ wasété za'ra mono nherê, duré marĩ na te 're robzépata mono nherê, wa ïto sina 're ïhâimana u'ási. E marĩ wa. ïsi'uihã na marĩ da hã, ïnhib'uware na 're ïhâimana mono nherê, wa za taha wa'rãmi, ïnhiptete sina 're ïhâimana, Cristuhu nhimipawaptobzém na si.

**Corĩtu ãma ïsazei'wa norĩ ãma,
Paru hã ïhâtã'ã za'ra zé wasu'u**

¹¹ Cristuhu zadawa wasu'u'wa na, asiwi ïwaihu'u za'ra wa'aba ô wa, wa tô ïnhimiromhuri wê na si aima ïsiwasu'u za'ra wa'wa, ãne hã te ïsima wê ô nherê. Áté ïnhimiza'rese'ô ne, wa tô ãne na aima ïsiwasu'u za'ra wa'wa, a norĩ wa'wa hã dama 're ïwasu'u wê za'ra wa'aba mono ô 'ru te. 'Re ïhâimana u'ási mono te te 're ïpawapto mono ô 'wa'ãhã, aré marĩ dai ô di, 're ïhâimana mono zé hã tã. Tane nherê, Zezusihi zadawa wasu'u'wa newa, senai'ô na te te aima 're ïroti za'ra wa'aba mono norĩ ma, ïwapu na tãma 're ïhâimana za'ra mono ô di. ¹² Ai'rata ïnhamra aba ré, wa tô ïnhimi'ê na marĩ dama ïmanharĩ waihu'u'ô hã aima 'manharĩ za'ra wa'wa, Zezusihi zadawa wasu'u'wa norĩ nhimiromhuri na. ãne zarina, te za sena na Zezusihi zadawa wasu'u'wa na asiwi ïwaihu'u za'ra wa'wa. ¹³ E tawamhã ai'upana wa'aba si, wa tô darob amoi ãma ïsazei'wa norĩ 're ïhâimana za'ra mono norĩ hã te 're apawapto pese, ta norĩ si ïma sawi pese za'ra wa. Mare di. E marĩ na, wa tô bété a norĩ wa'wa hã ai'mararé za'ra wa'wa, sena Zezusihi zadawa wasu'u'wa na asiwi ïwaihu'u za'ra wa'aba ô zéb da hã. Áté asimarĩ aba zô, te 're aiwasutu za'ra wa'aba mono ô zém na si, wa tô ai'mararé za'ra wa'wa, ai'rata ïnhamra aba ré hã. Ma'ápé, ãne na ïwasédé hã te aima 'manharĩ wasété za'ra wa'aba ze te bâ, ïma pari za'ra wa'aba.

¹⁴ Si'ubdatõ ãma, wa za oto ãma atême ïmorĩ 'wa, te duré asabu na sahu za'ra wa'aba da. Tawamhã, ãma atême ïmorĩ aba wamhã,

asiwi ĩpawa'âbâ aba da, te aiwi rowaptĕrĕ za'ra wa'aba ô di za, asimarĩ zô, âma atĕme ĩmorĩ aba ô wa za. Taré Cristuhu wasu'uwĕ na te aipawaptob za'ra wa'aba da si, wa za tô âma atĕme ĩmorĩ 'wa. E damama norĩ ma, te za da'ra norĩ hã te te 're ubumroi pese za'ra, dasazé hã. Mare di. Damama norĩ si, te za te te 're rob'ubumroi pese za'ra, ti'ra sazéb da hã. Tane duré wa hã, aimama aba ne, aima 're ĩhâimana za'ra wa'aba mono wa, te 're aipawaptob za'ra wa'aba mono da si, wa tô te ai'âma 're rosa'rata u'âsi za'ra wa'wa, ĩsima. Taha wa, asiwi ĩpawa'âbâ aba ô di za. **15** Tawamhã, âma atĕme ĩmorĩ za'ra wa'aba wamhã, ĩto sina, wa za uburé ĩnhimarĩ hã uprosi, te âma aipawaptob za'ra wa'aba da, te âma ĩ'âri hã za. Taha da, wa za duré aima romhuri pese za'ra wa'wa, ĩwasutu uptabi nherĕ. Âne na hã ĩma asawi pese za'ra wa'aba nherĕ, e te za duré ĩzawi za'ra wa'aba zém na hã ĩwi asisawi za'ra wa'wa, aiwétési.

16 Asiwi ĩpawa'âbâ za'ra wa'aba da, te aiwi ĩrowaptĕrĕ za'ra wa'aba ô na, ma tô asina ĩwaihu'u za'ra wa'wa tô. Tane nherĕ, ma tô ni'wam norĩ hã rosa'rata na ĩ'âma upa za'ra, rob'uiprazé hã ĩzadawa nhipese na te aiwi ĩ'ubumroi wa'aba na hã. E âne hã ĩ'uwaibaba. Mare di. ĩ'uwaibaba ô di. **17** Wasisânawã norĩ hã, ĩzadawa para âma atĕme si'aba'rúi wa'aba da, te âma ĩsatõrĩ za'ra hã e ma tô aima sadawa hapese za'ra wa'wa, rob'uiprazém na. Mare di. Âne na hã aima sadawa nhipese za'ra wa'aba ô di, ta norĩ hã. **18** Titu hã bété. Ta hã wa tô duré âma atĕme satõrĩ 'wa, âma atĕme morĩ aba da. Wasisânawã hãiba amo hã wa tô duré âma ĩsiré satô. E Titu hã ma tô tawamhã aima sadawa hapese 'wa, asimarĩ aba zô hã. Mare di. Tane duré, wa hã 're ĩhâimana mono zé hã. Aiwapasi wahâimanazé hã, rob'uiprazém na aiwi 're ĩwanhimisaihuri aba mono ô na hã.

19 E taré wa'âma 're rosa'rata wĕ za'ra wa'aba mono da, wa âne na aima wasiwasu'u za'ra wa'aba ni. Mare di. Cristuhu zazei'wa oto 're wahâimana mono wa, wa âne na aima wasiwasu'u za'ra wa'aba ni, 'Re ĩhâimana u'âsi mono nho'a. Wasisânawã norĩ, wama asawi pese za'ra wa'aba norĩ hã, wa te 're aipawaptob za'ra wa'aba mono da si, wa tô uburé marĩ hã wa te 're ab'manharĩ, asiptete sina Cristuhu âma si 're anomro aba mono da oto. **20** Ai'âma 're ĩhâtââ za'ra wa'aba mono sina, wa tô ai'âma te 're rosa'rata u'âsi za'ra wa'wa, za âma atĕme ĩmorĩ aba na dâ'âsina, duré 're aihâimana za'ra wa'aba mono zém na, za te aiwĕsãmri za'ra wa'aba ô na dâ'âsina. Âté a norĩ wa'wa hã te za duré asiwi ĩwĕ'ô za'ra wa'wa, za âma atĕme ĩmorĩ za'ra wa'aba wamhã. Âté âhãna hã te 're asisada'âbâ u'âsi za'ra wa'aba mo 'râwi. Âté te duré marĩ na 're asiruiwapari za'ra wa'aba mo. Âté te duré asisada 're asiti'ru za'ra wa'aba mo. Âté asi'âma si te duré 're ĩrosa'rata za'ra wa'aba mo. Âté

te duré asi'ãma 're ĩwasété za'ra wa'aba mo. Áté te asima 're ĩdabâsi wasété za'ra wa'aba mo. Áté dama aipire newa, te duré rãwi 're asi'madã'ã ze za'ra wa'aba mo. Áté siwa'ru te duré 're aihâimana za'ra wa'aba mo. ãne na 're aihâimana za'ra wa'aba mono õ'umhasite, wa ai'ãma 're ĩhâtã'ã u'ãsi za'ra wa'wa. ²¹ ãma atême ĩwisi aba wamhã, áté ĩpẽ'ézé te, wa za aiwa'õ, ai'ãma ĩpẽ'ézé uptabi za'ra wa'aba wa. Duréihã ai'ahã na ma tô aiwasédé hã 're ĩmanharĩ za'ra wa'aba mo aré. Ma tô duré asina 're asipsaihuri za'ra wa'aba mo, pi'õ na, aibã na zama. Asiséb ãna, ma tô marĩ ĩwasétére zô si asima 're asõpré wa'aba mo. ãne na aiwasédé hã 're 'manharĩ za'ra wa'aba mono nherẽ, aiwasété wi 're aipizari za'ra wa'aba mono õ wa, áté te za ĩwi tırobzei'õ pese. Taha wa, áté ĩnhiséb di za, ĩnhib'apito ma hã, 'Re ĩhâimana u'ãsi mono ma hã, ai'ãma za'ra wa'aba hã.

Paru hã roti na te te ĩrãsutuzém na rowasu'u

13 ¹ Si'ubdatõ ãma, wa za oto ĩmorĩ na ãma atême sahu za'ra wa'wa, te asabu za'ra wa'aba da. Duréihã Mozési hã ma tô ãne na ĩbaihã na rob'ui'éré, 'Re ĩhâimana u'ãsi mono nhimiroti na hã: “Ni'wam norĩ da, 're dawasété za'ra mono wamhã, maparane dahãiba ma, te za 're siwasu'u za'ra, ta norĩ hã danho'a te te 're sadawa waptob za'ra mono da, tãma 're ĩsiwasu'u za'ra mono zém na hã.” ãne duréihã 'Re ĩhâimana u'ãsi mono nhimiroti na rob'ui'éré hã. Tawamhã, wa hã ãma atême ĩmorĩ aba wamhã, taha zarina, wa za tô sena zarina, aiwasété za'ra wa'aba na hã aiwaihu'u za'ra wa'wa. ² Maparane ãma, atême ãma ĩmorĩ aba wamhã, wa tô aima waihu'u sirõmo za'ra wa'wa, aiwasédé 're ĩmanharĩ u'ãsi za'ra wa'aba mono norĩ, za te ĩaihã za'ra wa'aba zém na hã. ĩnhimi'ui'éré na, wa za oto ãne na aima ãma sahu za'ra wa'wa, asiti wa'aba ĩhâimana nherẽ. ãma atême ĩmorĩ aba wamhã, ĩnhimi'ahârizé hã te aima ba'a za'ra wa'aba õ di za, aiwasédé 're ĩmanharĩ u'ãsi za'ra wa'aba mono norĩ ma hã, duré ĩza'u si tiwasété zô 're ĩsipizari za'ra mono norĩ ma zama. ³ Sena na Cristuhu zadawa para, te aima 're ĩrowasu'u za'ra wa'aba mono na, asiwi ĩwaihu'u za'ra wa'aba da, ma tô ãne na asima ĩ'ãma ĩrosa'rata za'ra wa'wa. Tane tô wẽ di, ĩma hã. ãma atême ĩmorĩ aba wamhã, Cristuhu zadawa para, wa za tô aihã za'ra wa'wa. Tawamhã, áté te za oto asiwi ĩwaihu'u za'ra wa'wa, sena na Cristuhu zadawa para, te aima 're ĩrowasu'u za'ra wa'aba mono na hã. Cristu hã niha te te aima ĩrob'manharĩ za'ra wa'aba zéb da hã, e sib'uware di, asada za'ra wa'aba hã za. Mare di. Siptete uptabi di ta hã, te te ĩaihã za'ra wa'aba zéb da hã. ⁴ Cristu hã wedepo'o nhonhi'rãmi na, da te dasiwi sasõmri wamhã, ĩhãiba hã sib'uware di. Tane nherẽ, 'Re ĩhâimana u'ãsi mono nhiptetezém na

ma tô apâ hâiwa'udu, 're hâimana u'âsi mono da oto. Tane, wa tô duré wa norĩ hã wanhib'uware na 're wahâimana. Tane nherẽ, 'Re ìhâimana u'âsi mono nhiptetezém na, wa duré 're wahâimana, Cristuhu ne. Taha zarina, wa za niha aima rob'manharĩ za'ra wa'aba ni, wasi'uìhâ nai õ nherẽ.

⁵ Aipẽ'ẽ 're, te za a'â râwi asi'madâ'â za'ra wa'wa, ìsazei'wa norĩ hâimanazéb zarina, tô sena 're aihâimana za'ra wa'aba mono zô. ãne na asina tâma 're uwaimrami za'ra wa'aba mono wamhã, Zezu Cristu, aipẽ'ẽ 're, 're ìsãmra aba mono na, te za asina ìwaihu'u za'ra wa'wa. E ãne hã asina 're waihu'u za'ra wa'aba mono õ di bété. Tane nherẽ, Cristu hã aipẽ'ẽ 're, 're sãmra aba mono õ wamhã, asina tâma 're ìuwaimrami za'ra wa'aba mono õ na, te za asina ìwaihu'u za'ra wa'wa, asi'uìhâ na. ⁶ Wa hã wa ãma ìsima aiwẽ za'ra wa'wa, ãma atême ìmorĩ aba wamhã, asiwi wawaihu'u za'ra wa'aba da, 'Re ìhâimana u'âsi mono zadawa wasu'u'wa norĩ 're ìhâimana za'ra mono zém na, wa te wasina ãma ìuwaimramizém na hã. ⁷ Wa duré 're wamreme u'âsi, ai'ãma za'ra wa'aba, 'Re ìhâimana u'âsi mono ma, ta hã te te 're aipawaptob u'âsi za'ra wa'aba mono da, marĩ ìwasétére hã 're 'manharĩ za'ra wa'aba mono tõ da. E ai'ãma za'ra wa'aba, wa te 're ìromhuri mono na, da te dasiwi 're wawẽsãmri mono da, wa ãne hã ai'ãma 're wamreme u'âsi za'ra wa'wa. Mare di. Taré a norĩ wa'wa hã ìwẽ si oto 're 'manharĩ u'âsi za'ra wa'aba mono da si, wa ai'ãma 're wamreme u'âsi za'ra wa'wa, 'Re ìhâimana u'âsi mono ma hã. ìwẽ si tô 're 'manharĩ za'ra wa'aba mono wamhã, wa te aihã za'ra wa'aba õ di za. ãne wamhã, ãté te za ãne na wa'ãma ìrosa'rata za'ra wa'wa, asima: “Oro Paru norĩ hã, Zezusihi zadawa wasu'u'wa, tô sena 're hâimana zahuré mono za, te te wahã za'ra õ di.” Áté ãne na te za wa'ãma ìrosa'rata za'ra wa'wa. Tane nherẽ, wama wẽ di tô, ìwẽ si tô 're 'manharĩ u'âsi za'ra wa'aba mono wamhã. ⁸ Cristuhu wasu'uwẽ hã tô sena uptabi hã, ni'wa hã te te dawí pari waihu'u õ di, dama siptete uptabi wa, ìwasu'uwẽ hã. Taha zarina si, wa za tô 're wahâimana, wa norĩ hã, 'râwi wa te wasiwi 're wẽ'õ mono ãna. ⁹ A norĩ wa'wa hã tô sena Cristuhu ãma asiptete sina 're anomro wẽ wa'aba mono wamhã, wa za tô aima 're wato za'ra wa'wa. ãne wamhã, Cristuhu zadawa para, wa te aihã za'ra wa'aba õ di za. Wa te aihã za'ra wa'aba õ wamhã, ãté ni'wam norĩ hã te za wa'ãma sima rosa'rata wasété za'ra, wawẽ'õ'wa norĩ hã, aima wapahi za'ra wa'aba na hã. Tane nherẽ, wẽ di tô wama hã, tô sena Cristuhu ãma si oto 're anomro wẽ wa'aba mono wamhã. ¹⁰ ãne wa, wa asiti ìnhamra aba ré, aima ãma rob'ui'ééré za'ra wa'wa, za ãma atême ìwisi aba wa, asõ'a te aima nharĩ za'ra wa'aba tõ da, Wanhib'apito zadawa para te te ìma ìpisutuzéb zarina. Ma tô ìma pisutu tô, ìsadawa para si te 're aipawapto wẽ za'ra wa'aba

mono da. E tawamhã ãnhimipawaptobzéb zarina, ãma 're anomro wẽ wa'aba mono zé hã te aiwi 're uprosi za'ra wa'aba mono da, ma tô ãne hã ãma pisutu. Mare di. Taré ãsada para si, te 're aipawapto wẽ za'ra wa'aba mono zéb zarina, asiptete sina ãma 're anomro aba mono da si, ma tô ãma pisutu tô, Wanhib'apito hã.

11 ãsisãnawã norĩ, ãnhimi'ui'ééré na wa za oto aima ãma 'rãsutu za'ra wa'wa. 'Re aihãimana wasété za'ra wa'aba mono zé hã te za oto ãrẽme pese za'ra wa'wa. Te aima 're ãroti za'ra wa'aba mono zé hã te za 're ãwapari pese za'ra wa'aba mo. Taha wa, te za simisutu asimirosa'rata na 're asisazei pese za'ra wa'aba mo. Rowẽ na si asiré 're aihãimana u'ãsi za'ra wa'aba mono da, te za duré asina 're ãrosa'rata wẽ u'ãsi za'ra wa'aba mo. ãne wamhã, 'Re ãhãimana u'ãsi mono hã ãsimizawi pe hã, te za 'rãwi asiré 're hãimana u'ãsi za'ra wa'wa, dama rowẽ ãhomri'wa hã.

12 Taha wa, te za uburé asiré ãsazei'wa na 're aihãimana za'ra wa'aba mono wa, asõ'utu na asisawi sina 're asitob'rata hãrã za'ra wa'aba mo.

ãme, 'Re ãhãimana u'ãsi mono ãhib'a'uwẽ 're ãsi'ubumroi mono norĩ hã te ãma asawi za'ra wa'wa, uburé.

13 Wanhib'apito Zezu Cristuhu ma, wa ai'ãma 're ãmreme u'ãsi za'ra wa'wa, ta hã te te 're asawi pese za'ra wa'aba mono wa, te te 're aipawapto u'ãsi za'ra wa'aba mono da. 'Re ãhãimana u'ãsi mono hã ãnhimizawi pese zéb zarina, ãwẽ si te te aima 're pisutu za'ra wa'aba mono da, wa duré ai'ãma tãma 're ãmreme u'ãsi za'ra wa'wa, duré ãpẽ'ẽzani hã te te 're aipawapto u'ãsi za'ra wa'aba mono da, simisutu ãma 're anomro wẽ wa'aba mono da, taha ãma si.